

HILLBERG, JOHN EMANUEL, ANDERSON,
ALFRED

Vinterrosor : illustrerad kalender. : Årg.
3(1905) : redigerad af John Em.
Hillberg och Alfred Anderson

Swedish M.E. Book Concern

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

1905

VINTER
ROSOR

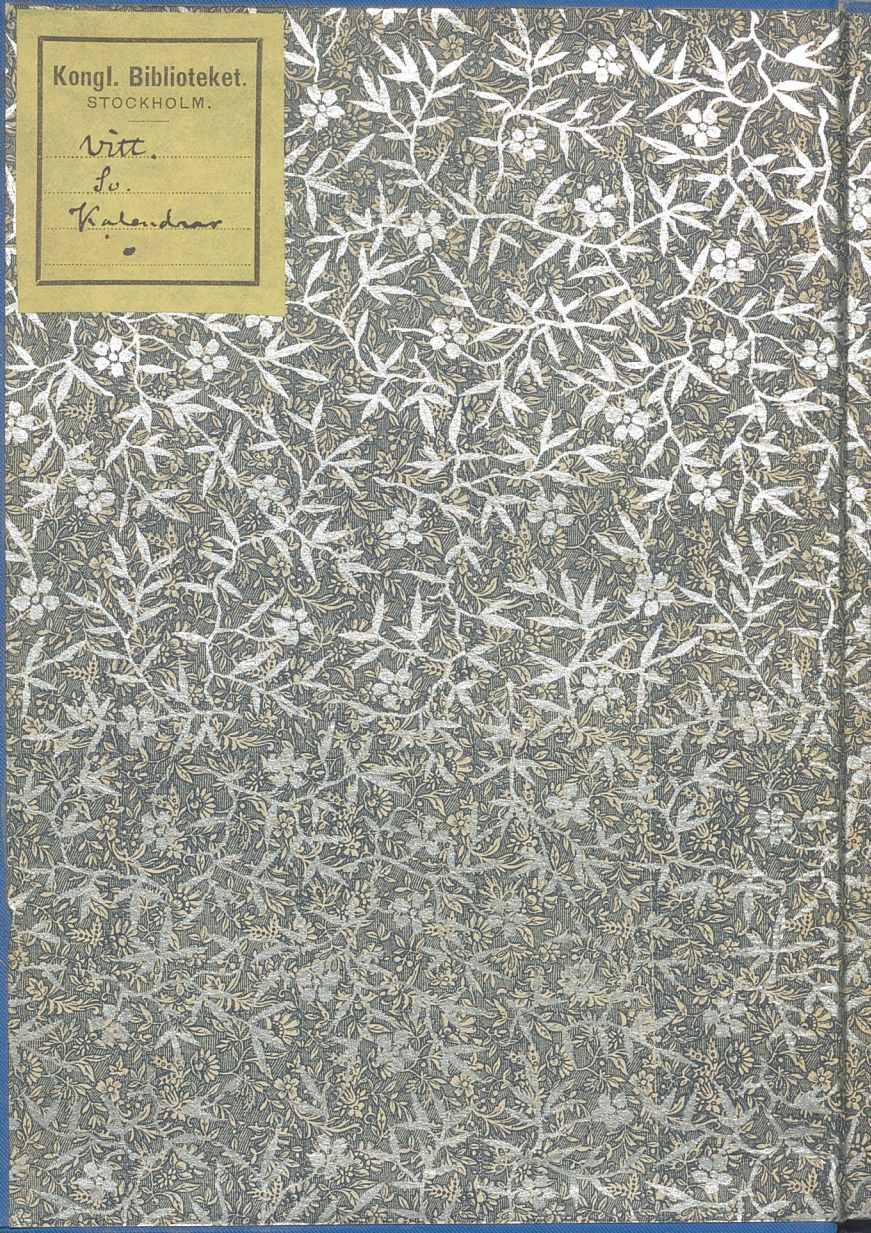
ILLUSTRERAD
KALENDER

Kongl. Biblioteket.
STOCKHOLM.

Vitt.

So.

Kalendar

Kon

1

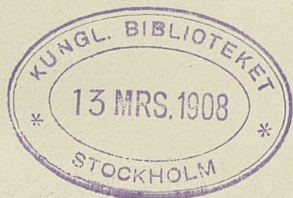
7

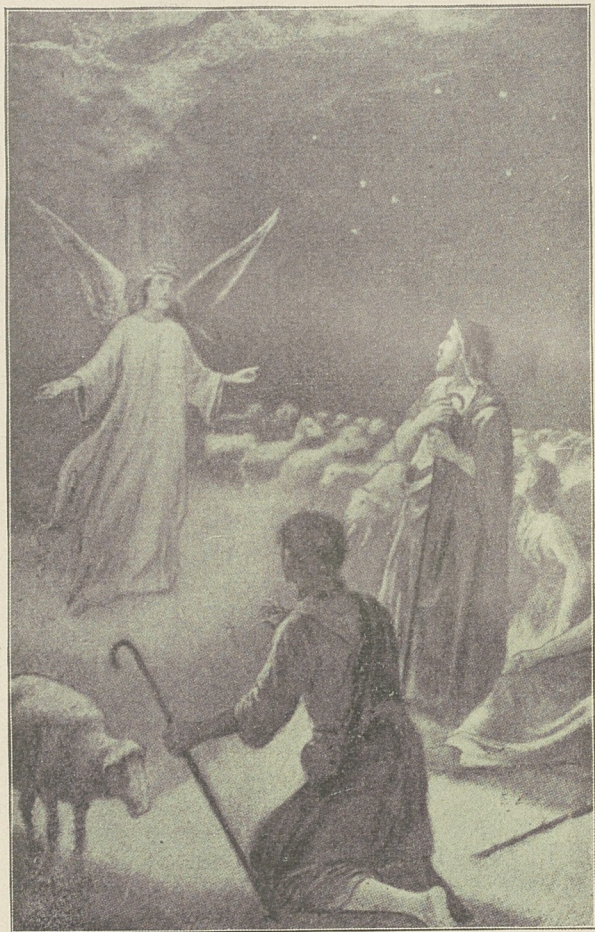
Kungl. biblioteket

0 0000 000092148

ju. 08/167

Si jag bādar eder stor glādje.

Redigerad af
JOHN EM. HILLBERG
och
ALFRED ANDERSON

—
TREDJE ÅRGÅNGEN
—

UTGIFVEN AF
THE SWEDISH M. E. BOOK CONCERN
152 OAK STREET, CHICAGO, ILL.

De vise männen.

"Och det vardt ljus."

AF

Jakob Bonggren.

Bland myriader glädjebud
Kom detta först till jordens grus:
"Ljus varde!" sade Herren Gud,
"Och det vardt ljus".

När mörker öfver själen låg
Och när vårt hem vardt sorgehus,
Gud ned till oss med kärlek såg,
"Och det vardt ljus".

När tviflets dimma lagt sig tät,
Gud dref den bort med stormens brus,
Stod fram i allt sitt majestät,
"Och det vardt ljus".

Det härligaste hopp jag vet
Är det, som byggs på Kristi tro:
Att få med Gud i evighet
I ljuset bo!

“En man for ned från Jeru-
salem till Jeriko.”

AF

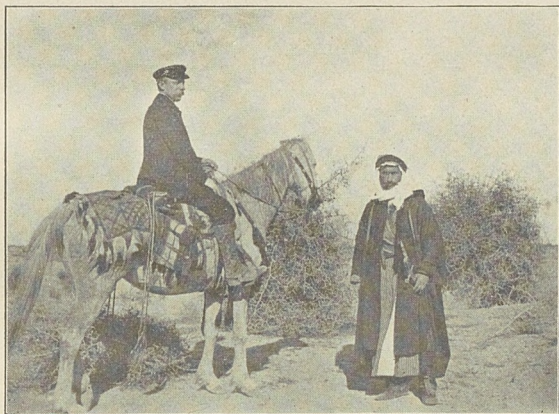
John Em. Hillberg.

ch råkade ut för rövare” kunde ju också citeras, utan att göra våld på sanningen. Visserligen var det ett mycket städadt rövveri, sanktioneradt af myndigheterna; alldeles så som vi här hemma för penningars och politiska rösters skull bedrifva människomord i stor skala genom af guvernementet befullmäktigade och beskyddade agenter, som först i hemlighet liffförsäkra sina dödsdömda bränvinsoffer. Det var dock rövveri.

Till Jeriko foro vi emellertid. Och alldenstund vägen dit är en af de få i Palestina, på hvilka åkdon kunna användas, så hyrde vi en af Jerusalems ålderstigna droskor och begåfvo oss i väg en morgon i december. Klockan 7:40 lämnade vi hotellet och gjorde vår första halt vid det lilla Betanien 35 minuter därefter. Detta stycke af vägen var i högsta grad intressant; det förde oss utmed norra stadsmuren, förbi Golgata, ned i Jehosafats djupa dal, öfver Kidrons uttrökade bädd, förbi Getsemane och rundt Oljebergets södra sluttning. Men nu vidtog en fyra tim-

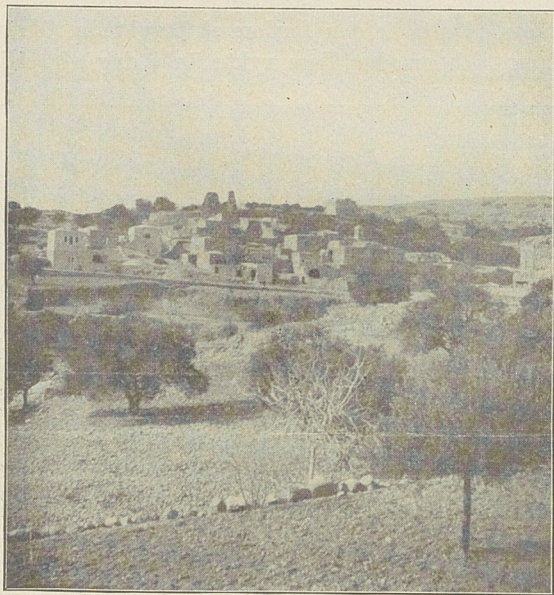
mars lång färd på en dammig väg, som spiralformigt slingrade sig utför djupa branter och genom de ödsligaste trakter. Man far i sanning “*ned*”, när man far ifrån Jerusalem till Jeriko; ibland äro branterna så stupande, att man måste stiga ur vagnen och gå till fots. Detta är den fordom så beryktade röfvarstråten; och emedan dess rykte än i dag af giltiga

“En man for ned från Jerusalem till Jeriko.”

skäl vidmakthålles, så presenterade sig här i Betanien för oss en fullblodig beduin-höfding (sheikh) såsom vår personlige eskort. Han lofvade att föra oss samt vår dragoman och vår kusk helskinnade till Jeriko och tillbaka igen till Jerusalem, och hans utstyrsel, uppsyn och hållning förlänade en viss kraft åt hans löfte. Med en känsla af trygghet började vi därför

vår färd ned genom öde sträckor, hvilka ännu lågo väntande och törstande efter årets försenade arla-regn, och sålunda voro totalt kala med undantag af några terebinter och kaktus-plantor, här och där

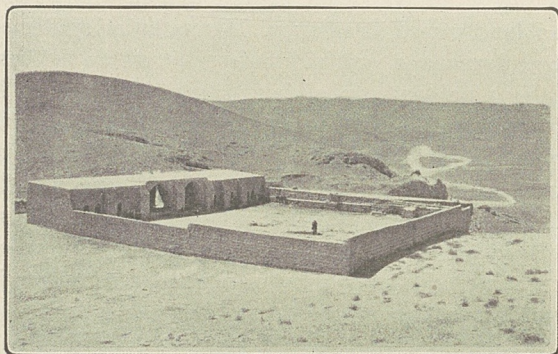
Betanien.

kringströdda. Några korpar och ugglor samt en del näpna sädesärlor voro de enda tecken till lif omkring oss. Vår eskort galopperade högtidligt framför oss, afståndet växte dock, och vid en skarp krök på vägen försvann vår beskyddare på sin eldige springare. Det

var som hade marken slukat honom. Emellanåt dök han dock upp framför oss på någon aflägsen höjd i detta vilda haf af väldiga sandåsar och kalkstensklippor, och då framstod han i klara konturer mot den högblå horisonten; kappa, hufvudkläde och sadeltofsar vajade för vinden, och den långa bössan sågs i utmanande ställning.

Vi voro sålunda lämnade åt vårt öde. Vägen, som blef allt brantare, ledde ibland genom trånga pass och ibland utmed ättestupor. Många kulor syntes och utmed densamma, och vi kunde ej annat än erkänna, att dessa nejder voro alldeles särskildt lämpliga för röfvere-tillhåll. Blott trenne byggnader sågos under färden. Den första var vid “apostlarnes källa”, dit vi anlände klockan nio. Den andra ligger ungefär halfvägs till Jeriko och kallas “den barmhärtige samaritens khan” (d. ä. värdshus). Den tredje var S:t Georges kloster, som ligger synbarligen oåtkomligt nere i Kerit-bäckens branta raviner och är omgifvet af en samling eremit-hålor i klyftorna. Vid khanen mötte oss visserligen vår eskort för att rasta med oss i tio minuter, dricka vårt kaffe och försäkra oss om vår trygghet, men han försvann lika hastigt igen, och vi sågo honom ej förr än uti Jeriko. Färden gick emellertid väl, och strax efter kl. 11 på f. m. sågo vi den natursköna Jordan-dalen utbreda sig framför oss. Mot söder blänkte i azurblått det döda hafvet, och norr om oss reste sig det öde “quarantania”-berget, där traditionen förlägger de 40 dagarnes frestelse. Innan tolf voro vi framme.

Men hvar är Jeriko? Hvar är den sköna palmstaden? Hvar äro de härliga trädgårdarne, som Mark Antoni gaf åt Cleopatra? Se, allt är gånget! Josuas profetia har åter gått i uppfyllelse. Ej ens en palm växer nu i dessa nejder; blott källan, som Elisa renade, flödar ren och stark mellan ruinhögarne för att påminna om förgångna tider. Det nuvarande Jeriko (Riha) ligger något söder om det gamla och

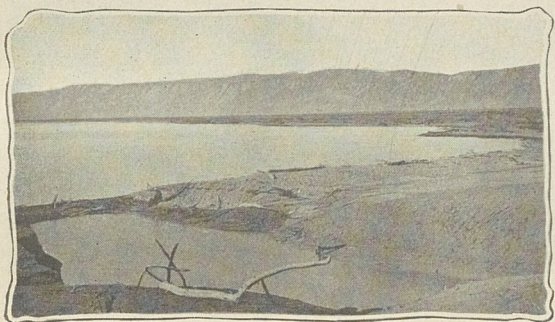

Den gode samaritens härbärke.

består hufvudsakligen af ler och stenhyddor. Turisternas logis ("Jordan hotell") är en tämligen hyggelig liten stenbyggnad. Värden är en grek, och affären reder sig i vintertid, då turisterna komma. Om sommaren är allting nästan dött härnere, ty hettan är då ofta så stark, att ingen främling kunde dröja här. Äfven nu i December var värmen värligen tryckande. Läsaren må besinna att från Jerusalem

höjder, omkring 2,500 fot öfver hafsytan, har en 20 mils färd fört oss ned till 1,200 fot under densamma. Denna jordens djupaste slätt sopas ofta utaf ökenvindar ifrån öster och söder.

Eftermiddagens färd till Döda hafvet och Jordan öfver de ökenartade och obanade sandsträckor som omgifva detta mystiska haf var visserligen ej bekväm, men synnerligen intresserik. Redan i sig

Döda hafvet.

själfva äro dessa vattendrag egendomliga. Jordan är en af de krokigaste och “mest fallande” floder i världen, såsom den ock är den djupast belägna. Fogelvägen emellan Galileiska och Döda hafvet är 60 mil; på denna korta distans faller Jordan 600 fot och lyckas få in 200 mil af slingringar. Döda hafvet (rättare “sjön”, varande 46 mil långt och $9\frac{1}{2}$ mil bredt), 1,292 fot under hafsytan, slukar girigt allt det sötvatten Jordan nedsänder, utan att förändra sig vare sig till kvalitet eller kvantitet. Här ligger

det, mineralrikt men liflöst på en ofantligt kuperad jordbäckshaltig botten mellan öde saltglänsande stränder, likt en hemlighetsfull graf, som vittnar om forna natur-revolutioner. Hvilka underbara minnen sedan, som äro förknippade med dessa vatten; hvarje krökning af Jordan är rik på dem.

Jordan.

“Jag står på ödslig Jordans strand,
Och längtansfullt jag ser
Mot Kanaans sköna, sälla strand,
Där jag min skatt lagt ner!”

Allt detta glömmes för en stund, när man stigit i hafvet till midjan och tycker att botten helt hastigt försvinner, under det att man finner det omöjligt att sjunka. Ungefär lika omöjligt är det att simma, ty fötterna hålla sig till stor del ofvanom vattenytan. — Den nedre delen af den mångbesjungna Jordan är grumlig och gyttjig och motsvarar ej

pilgrimens förväntningar. Här aftvådde vi emellertid saltvattnet och höllo sedan en hjärtlig andakt.

Återkomna till Jeriko efter kvällningen uppsökte mina kamrater det gamla Jerikos ruinhögar. Under tiden inträffade en “uppståndelse” nere bland byns lerhyddor; det var bröllop, och undertecknad dristade sig dit och blef på det artigaste mottagen. Den aftonens egendomliga erfarenheter kunna ej relateras i denna korta artikel. — Klockan 5 nästa morgon bröto vi upp och begynte klättringen uppför Judeens höjder mot Jerusalem. Vid den gode samaritens värdshus mötte oss vår eskort. Han lät oss förstå att han på ett hjältemodigt sätt beskyddat oss och begärde nu under hotande åthäfvor duktiga “backshish” (driickspengar) vid sidan om en dryg betalning. Hvad hvar att göra i denna vilda trakt, när våra följeslagare gjorde gemensam sak? Jo, betala! I Jerusalem lärde vi sedan att Sultanen mot skatt gifvit monopol på detta “skyddsarbete” åt en beduin-stam i Betanien. Den turist, som nekar att där engagera eskort till Jeriko, torde blifva öfverfallen och plockad, såsom en djärf engelsman blef, och lämnad att återvända till Jerusalem i paradisdräkt.

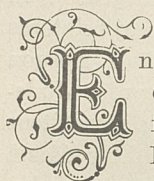
Vår “beskyddare” visade sig ej mer. Vi återkommo tryggt och väl till Jerusalem och kände oss innerligen tacksamma till den sanne samariten, hvilken så underbart beskyddade oss hvarje dag under den långa och mödosamma resan, och hvilken skall följa de sina hela vägen ända hem till det eviga Jerusalem.

Amerikanska guvernörer.

AF

Ernst Skarstedt.

En svensk tidningskorrespondent, som under en resa i Amerika nyligen fick tillfälle att besöka guvernör Van Zandt i Minnesota, har om denna tilldragelse skrifvit ett intressant bref till Göteborgs Handelstidning. Van vid de svenska förhållandena, den svenska klass- och rangskillnaden, stoltheten och viktigheten hos öfverordnade personer gent emot underordnade, ämbetsmännens vräkighet m. m. sådant, som tillhör de europeiska monarkiernas lifsuppfattning, seder och bruk, fann tidningsmannen det naturligtvis märkvärdigt, att det gick så lätt för sig att bli bekant med styresmannen öfver ett område, stort som hela Norge, — en man, som "står i spetsen för sin stats civila administration, stadfäster dödsdomar och beviljar nåd, förlämnar ämbeten och hedersposter och är chef öfver statens egna stridskrafter, den borgerliga milisen".

"Att nalkas en europeisk statschef, om också blott den tjugutredje herskaren öfver det 275 invånare starka furstedömet Soundso här hemma i vår gamla världsdel" — skrifver korrespondenten — "kan som

bekant icke gå för sig utan stort ceremoniel, utan frack och ordnar, om man har några af det senare slaget. I motsatt fall kan man knappast hoppas något mer än ett mildt öfverseende af vaktmästaren i väntrummet till en svensk ministers byrå.”

Han skildrar därpå sin förvåning, då en amerikansk vän till honom utan vidare föreslog, att de skulle kila upp och hälsa på guvernören, hvardagsklädda som de voro, samt besvarade frågan, hur man skulle uppträda inför en sådan man, med den enkla förklaringen, att man “uppträder” inte alls, utan endast är sig själf, stiger lugnt på och säger gemytligt: “How are you, governor?”

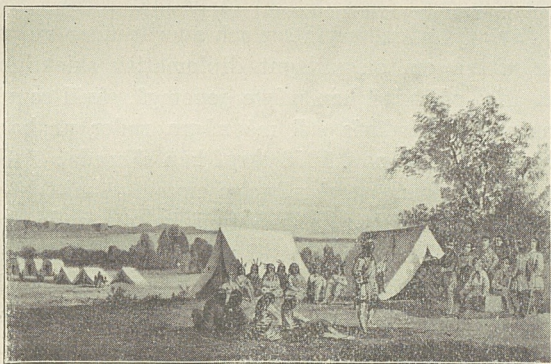
Den svenske tidningsmannen följde rådet, förvånades öfver att vid annalkandet till guvernörens ämbetslokal icke finner några stela vaktmästare med misstänksamt mönstrande blickar, inga nybakade viktiga kanslistor, utan endast ett par i skjortärmarne vid sina skrifpulpeter arbetande gentlemen och en ung, vänlig dam, hamrande på en skrifmaskin, men genast färdig att anmäla främlingarne för guvernören, som utan vidare helsade dem välkomna och strax gaf sig i samspråk med svensken, presenterade honom för sin finansminister och inledde ett samtal om svenskarne i Minnesota, hvilka både guvernören och finansministern egnade de högsta loford för medborgerliga dygder, flit och intelligens. Då den svenske tidningsmannen anmärkte, att det var glädjande att höra sådana omdömen, men att man i Sverige var ledsen öfver, att så mycket af det bästa folket läm-

nade sitt fosterland, frågade guvernören: "Gör ni något för att hålla dem kvar?" "På den frågan blef jag svaret skyldig", skrifver tidningsmannen. "Jag låter den gå vidare till dem, som tilläfventyrs kunna besvara den".

"När jag sedan vandrade framåt gatorna med min vän och ett par andra skandinaver" — afslutade han sitt bref — "fiek jag höra åtskilligt godt om guvernören. Han var, sades det, en klok politiker, en intelligent och energisk man, en framstående talare. Till sist kom jag att fråga, hvad han varit förut. Skutskeppare på Mississippi, svarades. Amerikanskt, hedrande amerikanskt! Det var sålunda där han lärde sig sköta statens roder".

Skulle man kunna tänka sig något sådant i Sverige? Jemför denne amerikanske guvernör och hans finansminister med de svenska landshöfdingarne, ministrarne och andra höga ämbetsmän och besvara sedan frågan. Jag tror, att skillnaden skall befinnas ganska betydlig, och att våra styresmän och höga herrar skola erkännas vara klippta efter ett helt annat mönster och skurna ur helt annat virke än deras svenska motsvarigheter. Det är de fria förhållandena, den republikanska atmosfären, som gjort våra styresmän sådana de äro; mänskliga och tillgängliga. Hur löjligt är det icke vid tanken härpå att än i dag oupphörligen i svenska tidningar finna det gamla falska påståendet upprepadt, att jämlikheten människorna emellan ej är större i Amerika än i Sverige, friheten lika begränsad här som där!

I ett land, där en skutskeppare kan svinga sig upp till en stats högsta öfverhufvud, är det ju icke underligt, om bland guvernörerna ofta påträffas riktiga "karlaktarlar", män med "kraft i arm och mod i barm". Tag t. ex. Washington-territoriets förste guvernör, Isaac Stevens, hvilken väl torde kunna framhållas som typen för våra guvernörer af den äldre skolan. Det var han, som under åren 1853, 1854 och

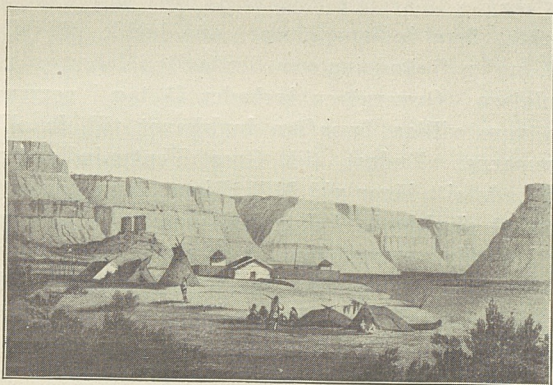

Guvernör Stevens rådpläning med Indianer.

1855 stod i spetsen för de forskningsexpeditioner, som utsändes af Förenta Staternas regering att undersöka natur- och klimat-förhållandena i den norra delen af Förenta Staterna och utstaka vägen för en påtänkt järnvägslinie mellan St. Paul i Minnesota och Puget Sound i Washington. Hans af kongressen år 1860 utgifna ämbetsberättelse angående dessa forskningsfärder vittnar i all sin konstlösa framställning om en

betydande skriftställaretalang och ger läsaren en levande inblick i de hiskliga strapatser, som guvernören och hans följeslagare måste utstå i öknar och bergstrakter, i hetta och vinterköld. Guvernören uppsökte alla de olika indianstammarna i de trakter, genom hvilka han färdades, framställde för dem regeringens afsikter, lade dem på hjärtat vikten af ett fredligt förhållande mellan dem och deras grannar såväl som gent emot den hvita befolkningen. Hans tal, hans val af mötesplatser och anordningar vid mötena vittna om en sällsynt diplomatisk skicklighet. Som prof på, hvad han måste genomgå, såväl som på hans enkla, färdfria stil må några rader ur boken anföras. Den 2 nov. 1853 skref han sålunda: "Jag har förut i denna reseberättelse omnämnt mitt hälsotillstånd och vill här endast anmärka, att under hela färden från Fort Benton till mynningen af Palousefloden fans icke en dag, under hvilken jag icke led ansefliga plågor. Den dag, då jag gjorde min förut omnämnda långa ridt till Colville, var jag så svag och utmattad, att då vi efter 15 mils färd togo vår middagstrast, var jag tvungen att låta bädda åt mig, för att kunna hvila ordentligt. Men tanken på att i Colville få träffa vänner, från hvilka jag varit skild så länge, gaf mig krafter att uthärda mödorna af en 50 mils ridt på eftermiddagen och kvällen, för att nå fram till Colville. Ehuru jag ännu är sjuk och svag, beslöt jag dock i dag rida med indianhöfdingen Gary från Snake-floden till Fort Walla Walla, kvarlemnande mr Stanley med uppdrag att om två dagar

komma efter med expeditionens öfriga medlemmar och vår packning. Jag ville nämligen vinna en dag, för att kunna inhämta upplysningar i Walla Walla och besöka Walla Walla-dalen. I öfverensstämmelse med detta beslut anträdde vi färden. Det tog mig emellertid hela tre timmar att samla allt mitt mod, så att jag kunde uthärda de plågor, som vållades mig, så fort jag red snabbare än i vanlig skridt. Sedan

Fort Walla Walla.

jag blifvit varm i sadeln, gick det dock bra, så att vi kunde öka farten. Efter en kort rast vid middags-tiden fortsatte vi vår ridt och kommo till Fort Walla Walla vid solnedgången, efter att ha tillryggalagt de sista 25 milen på 3 timmar. Vi mottogos gästvänligt af mr Pembrum, stationens faktor, och efter en stunds samtal vederkvickte jag mig med läsningen af tidningen”.

Det är troligen icke många ämbetsmän, som af plikttrohet underkasta sig dylikt, när de äro sjuka. Guvernör Stevens återvann emellertid sin hälsa längre fram. Men man förstår granneligen, att han icke var någon pjäsker; och icke heller bortklemade han sina barn, såsom framgår af hans skildring af en expedition, som något senare företogs då från Olympia vid Puget Sound ända till Mississippi-floden och hade med sig sin 13-årige son Hazard. Det gällde att underätta flera indianstammar, som bodde på skilda håll, om en förändring som företagits i fråga om mötesplatsen. Guvernören lyckades få tag i personer, som voro villiga framföra budskapet till de olika stammarne. Endast till Gros Ventre-indianerna, som hade sitt läger vid Milk River, fann han intet lämpligt sändebud. "Jag beslöt då att skicka min son", skrifver guvernören, "och sände honom i väg kl. 10 på söndags morgonen. Åtföljd af tolken Legare red han till Gros Ventre-läget och hann fram före kvällen — ett afstånd af 75 mil — samt framförde samma afton sitt ärende till höfdingarne. Utan att byta om hästar anträdde de två ryttnarne återfärdens tidigt följande morgon och redo in i mitt läger kl. $\frac{1}{4}$ på eftermiddagen. Sålunda red en 13 års pojke 150 mil mellan kl. 10 ena dagen och kl. $\frac{1}{4}$ nästa dags eftermiddag, och han var så kry vid återkomsten, att han skulle kunnat rida minst 30 mil till samma kväll utan att bli trött".

Klimat och landskapsförhållanden i de ifrågakörande trakterna i Montana och Dakota synas vara

särskildt gynsamma för dylik kroppsrörelse, ty guvernören anför ett par andra prof på, "hur lätt det är att färdas i dessa trakter". En af expeditionens män, mr Doty, red sålunda ända upp till Saskatchewan i Canada för att återskaffa några hästar, som indianer stulit från guvernören och fört dit upp, och oaktadt han hade besvär med att rida öfver floden och att uppleta de stulna hästarne, red han 583 mil på 16 dagar. Expeditionens kurir, mr Pearson, red från Bitter Root-dalen till Olympia och åter till Fort Benton, en vägsträcka af sammanlagt 1,750 mil, på 28 dagar, och ändå hade han ej ridit alla dagar.

Sådana voro guvernörens kamrater och följeslagare, och sådan karl var han själf. Redan förut hade han vistats i Mexico och Texas i regeringsärenden, och i en för länge sedan utgifven samling tal funno vi ett af guvernör Stevens med titeln: "Lägerlif vid Rio Grande och i Mexico". Stevens skildras af Bancroft såsom en hedersman i alla afseenden, en personlighet fjerran skild från allt hvad ränksmideri, lögn och falskhet heter. Som politiker var han därför ej vidare framgångsfull. I allt följde han endast, hvad samvete och plikt bjödo. Därigenom stötte han sig med ett stort parti i Washington. År 1857 tog han själfmant afsked från guvermentsämbetet och begaf sig österut. Han deltog i inbördeskriget och räddade landets hufvudstad från att falla i fiendens händer. Detta är den sista berömliga gärning, som berättas om honom. Kort därefter stupade han för fiendekula. Han var då endast 46 år gammal.

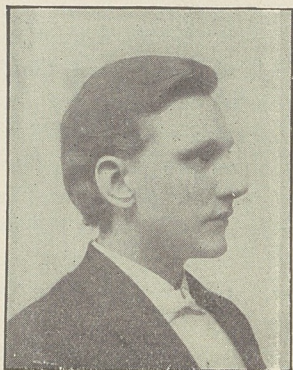
Ingen guvernör torde dock i fråga om äfventyrligt lefnadssätt, paradt med det högsta snille och oförvitlighet i alla gärningar, kunna öfverträffa Samuel Houston. Hans lefnadshistoria låter som en saga. Redan i gosseåren visade han ett brinnande kunskapsbegär, på samma gång som han utmärkte sig i manliga idrotter. Ingen ånade likväl i honom den blifvande statsmannen och talaren. När han vid 34 års ålder år 1827 blef vald till guvernör öfver Tennessee, hade han tillbragt både som gosse och som mogen man flera år bland indianerna och t. o. m. varit höfding i Cherokee-stammen, hade utmärkt sig genom tapperhet under general Jackson i kriget mot England och med berömmelse tjänstgjort som kongressman i Washington. Hans rättskänsla dref honom att år 1832 väcka anklagelse i Washington mot orätrådiga indianagenter. Sin största ära vann han likväl, såsom bekant, under Texas' frihetskamp. Det var genom hans fältherretalang och tapperhet Texas i det minnesvärda slaget vid San Jacinto den 21 april 1836 slog sig löst från Mexico och blef en själfständig republik, hvars förste president blef Samuel Houston. När Texas 1845 förenades med Förenta Staterna, sändes Houston till Washington som senator och representerade därstädes den unga statens intressen i förbundets råds-kammare ända till år 1859, då han resignerade och blef vald till guvernör öfver Texas.

Denne märkvärdige man, som endast åtnjutit jämförelsevis obetydlig skolundervisning, var en vältalare som få. I mycket påminte han om den nyssnämnde

guvernör Stevens, i annat om själfve den store Napoleon. Hans fosterlandskärlek var af den mest oförfalskade typ, alla hans bevekelsegrunder rena och ädla. Han var enkel och okonstlad i sätt och klädsel. Han gick alltid klädd på samma sätt som skogsborna i Tennessee. I det fallet frågade han icke efter, hvad hans omgifning tyckte eller sade. Äfven när han satt i presidentstolen eller i rådsförsamlingen omgafs af modernt klädda herrar, bar han sina läderdamasker, jaktskjorta och tvättbjörnsmössa. Det berättas, att general Jackson skall ha svarat en person, som i föraktliga ordalag berättade för honom om Houstons klädsel: "Gud ske lof, att det finns åtminstone en man i Texas, som är skapad af den allsmäktige och icke af skräddaren!"

Sådana typer kan man träffa bland *amerikanska* guvernörer.

Chautauqua In- stitutionen.

FA

C. A. Seaberg.

varje kvadrattum å Chautauqua" — har det blifvit sagdt — "erbjuder mera omväxling än någon annan fläck på jorden." Och åter: "Det är svårt att afgöra om man befinner sig midt i en religiös sammankomst, ett literärt sällskap eller en picnic." Närmare undersökning gifver vid handen, att Chautauqua inrymmer alla dessa och ännu mera.

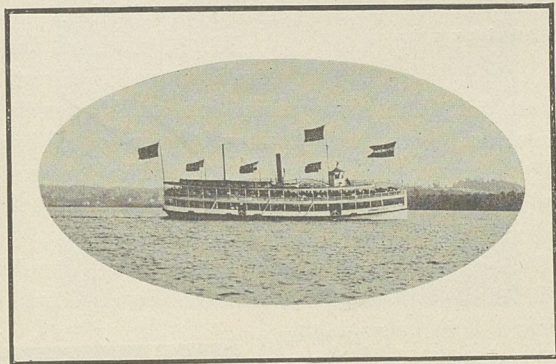
Platsens läge.

Den vackra Chautauqua-sjön, 1,350 fot öfver Atlantiska hafvet och 777 fot öfver Erie-sjön, endast åtta (eng.) mil affägsen, har många vackra sommarställen vid sina stränder, men intet jämförligt med Chautauqua. På "Fair Point" (som det benämndes innan Chautauqua-rörelsen uppkom) hölls "camp

meeting" åren 1871—1874, och det sitnämnda året grundlades Chautauqua af en Mr Lewis Miller från Ohio och doktor, numera biskop John H. Vincent, först såsom en "Sunday School Assembly", hvilken höll en två veckor lång session.

Chautauqua i dag.

Från tio till femton tusen människor bo nu i denna sommarstad under säsongen, hvilken varar juli och

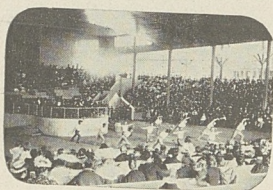

Chautauqua-ångbåt.

augusti; många bo där året omkring. Här leka barnen, och här finnes oskyldig förströelse för alla åldrar. Svensk gymnastik och slöjd har man förstått att införlifva med Chautauqua.

Populära öfningar af alla slag, sommarskolor i musik, sång, målning, brodering — och jag vet icke hvad för öfrigt där icke undervisas uti. Se här ett utdrag från det populära programmet för en dag.

Kl. 10 f. m. talar den allmänt omtyckte dr J. Wilbur Chapman öfver ämnet: "Din nedlåtenhet har gjort mig stor." En stor åhöreskara lyssnar med spänd uppmärksamhet.

Atletisk uppvisning.

Många andra ryktbara predikanter uppträda ju vid bönestunden, icke blott från Amerika utan äfven från andra länder.

Kl. 11 f. m. en annan föreläsning. Vi föreställa

oss att det är missionsveckan och att Frederick J. Stanley talar om Guds fotsteg i Öster- och Västerlandet, eller ock att dr Homer Stuntz hänför oss med en glödande framställning om missionsverksamhetens strider och segrar på Filippin-öarna.

Du, som fruktar för missionssaken, att den lidit skada, skulle varit med vid ett möte förra året, då dr Leonard kom och omtalade, hvad missionsverksamheten uträttat; med hvilken hänförelse hans tal mottogs.

Men, säger nu någon, jag läste i tidningarna att John Temple Graves försvarade söderns omänskliga förfaringssätt mot negrerna och att man applåderade då han uttalade sådana hädiska ord. Detta förtröt

Gammaldags mötesp ats.

nog dr J. M. Buckley, hvilken i sitt svar bland annat yttrade, att han sett ett par personer, som han visste icke delade den föregående talarens öfvertygelse, gifva liffiga bifallsyttringar på grund af framställningens formella förträfflighet. I dr B:s spår följde flera framstående jurister och en värtalig episkopalpräst, och alla dessa förde värdigt den solida Nordens talan. Chautauqua platform är ämnad för diskussion, för

Galiläiska hafvet.

bägge sidornas framhållande; och just på grund där-af kunde en talare från Chicago påstå, att krogarna i hans stad bättre fylla sin sociala mission än kyrkorna och loforda krogarna för deras välgörande sociala arbete, o. s. v. — Men John G. Woolley kom; och skarrorna samlades för att höra hvad denne framstående nykterhetstalare skulle säga. Hans tal verkade, som då en åskstorm rensar luften. Om dem, som talat i ofvan antydda riktning, sade han: "Dessa äro våra

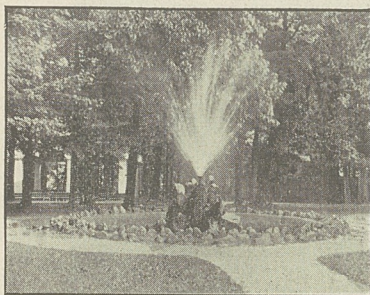
utposter nära fiendens läger, så låt oss inte skjuta på dem." Han fick beröm af alla: republikaner, demokrater och prohibitionister. Det har sig nog icke så lätt att försvara krogen på Chautauqua; ty det är ett mönster gilt nykterhetssamhälle.

Kl. 2:30 e. m. hålles föreläsning eller en fin konsert; äfven kl. 4 och 5 hållas literära öfningar, och på kvällen föreläsning eller konsert. De stora ton-

skapelserna: "Skapelsen", "Messias" och "Elia", o. s. v., ha utförts inför väldiga människomassor.

En söndag på Chautauqua.

För att få tillbringa en söndag på Chautauqua måste man resa ut

Källan.

lördagen och stanna till måndagen, ty på söndagen äro portarna stängda.

Det var en härlig dag i naturen. Huru skönt att se tusenden samlas och fylla det stora auditoriet, som rymmer omkring 7,000 personer. Den sabbatsstämning, som råder därute, är öfverjordisk. De känslor jag erfor då jag hörde biskop Vincent denna förmiddag, och sedan såg människorna högtidligt lämna auditoriet och gå till sina hem, kan jag ej beskrifva. Olika slags möten hållas nästan hela dagen. Vid mel-

lanstunder hålla olika samfund sina gudstjänster, men alla samlas på en plats vid de stora allmänna mötena.

Chautauqua-rörelsens omfång.

Den har gifvit uppslag till liknande institutioner öfver hela Amerika och i andra länder. Den har uppmuntrat organiserandet af "Chautauqua Literary and Scientific Circles" för hemstudium. En ung dam, som arbetade i ett kontor, tillfrågades af en utländsk universitetslärare, hvad gagn hon kunde ha af att studera latin och grekiska i en sådan "cirkel". Hon svarade, att det satte henne i stånd att förstå ord och fraser, som ofta förekomma i tal och skrift; hvarjämte läsningen i allmänhet erbjöd ren, ädel njutning och utgjorde en omväxling i hennes enformiga sysselsättning. En engelsk professor skrifver om det säragna förhållandet, att hans land erhållit den s.k. "university extension"-idéen från Amerika och Chautauqua.

Lek i en sandhög.

Men här måste jag tvärt afbryta, medveten att jag blott rört vid några punkter af denna betydelsefulla verksamhet, och säga hur man skall komma till Chautauqua. Ett par gånger under säsongen sälja järnvägarne från nästan alla platser i landet, biljetter för halft pris, och hela tiden för nedsatt pris. Ända till i sommar hafva Chautauqua-bolagets båtar

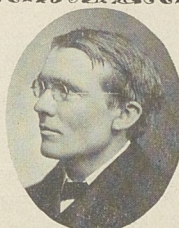
varit de enda fortskaffningsmedlen från järnvägarne, men nu har ett fint spårvägssystem gjort förbindelse med platsen från Jamestown, Mayville och mellanliggande platser. Chautauqua-sjön med sin härliga omgifning, är omkring 22 mil lång och 3 mil bred. Jamestown med sin blomstrande fabriksrörelse och sina präktiga kyrkor, svenska och andra, räknar äfven Chautauqua bland sina värdefulla inrättningar.

Aldrig sviker tro.

AF

D. Nyvall.

Glad är lefnadens morgonstund.
Trasten kvittrar i daggrisk lund,
Sång från grenar, som knoppas,
Sång ifrån bröst, som hoppas:
Aldrig, aldrig sviker barnatro.

Skön är lefnadens unga dag.
Lärkan mot skyn med gladt behag
Svingar sig upp. Då klingar
Sången på lätta vingar:
Aldrig, aldrig sviker ungdomstro.

Ljus är lefnadens middagshöjd.
Dag är full, och i segerfröjd
Sjunga de näktergalar
Högt upp mot himlens salar:
Aldrig, aldrig sviker mannatro.

Stilla, stilla i lifvets kväll
Ljuder än öfver lund och tjäll
Ekot från gökens näste,
Ekot från himlens fäste:
Aldrig, nej, aldrig sviker tro.

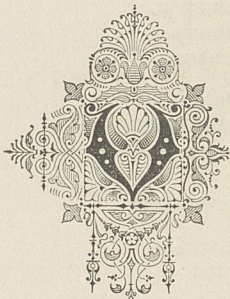
Och från alla de flydda år
Sångens eko i minnet slår
Ännu sin drill i natten
Öfver de lugna vatten:
Aldrig, nej, aldrig sviker tro.

Ett barndop på hafvet.

Verklighetsbild från lifvet.

AF

Viola.

“Død og Liv er Rytmer bare
I Naturens store Sang;
Smerten Skaber Livets Skare,
Stormens Luk ger Livet klang.”

i voro ute å svallande haf ombord å Dominion-liniens ångare Dominia, på väg mellan England och Canada. Det blåste upp en natt till stiekande storm och åtskilliga ombord fruktade nog, att det skulle gå oss, som det ny-ligen gick med “Norge”. Inom parentes sagdt undgick jag att dela ett liknande öde på den resan genom att jag i sista minuten genom en underlig inre impuls drefs att byta om båt. Den båt jag ämnade resa med förliste vid en klippa på Newfoundland-kusten.

Under stormen steg emellertid icke döden utan lifvet på å Dominia, det senare i form af en liten nyfödd passagerare i en af “steerage” hytterna. Föräldrarne, tvenne unga, oerfarna finnar från svenskfinska gränsen, hade väl icke tänkt sig en dylik kris

på sin resa, men voro dock helt belättna och mycket glada öfver sin skatt. Och det märkliga var, att besättningen, från kaptenen till den minste skeppsgosse, syntes dela denna glädje, i trots af allt det myckna besvär det skaffade dem. Men det lär betyda lycka för en båt, att få passagerare på det sättet, och sjömän äro, som man vet, icke så litet vidskepliga i det fallet. Den lilla flickan blef i hast medelpunkten för allas intresse och det icke minst för de fina damerna i första och andra klass, som nu i hast fingo något att beskydda och att intressera sig för. Om den lilla flickan varit en prinsessa, så kunde det icke hafva rustats värre för att skaffa henne utstyrsel. Det syddes och stickades och virkades i alla hörn och åtskilliga fina silkesplagg offrades för att hon skulle bli så fin som möjligt. Säga hvad man vill om den amerikanska och engelska kvinnan, men gäller det att hastigt och praktiskt finna råd och hjälp, då är hon mästaren utan like.

Som jag var den ende skandinaven i första och andra klass, så blef jag i hast en sorts tolk och förmedlingslänk mellan klasserna och hvarje gång jag lagade mig i ordning att gå ned till mina vänner i "steerage", kunde jag vara viss om att få ett halft dussin fina, sidenrasslande damer i släptåg. Och det blef med ens så rent och finskuradt därnere, att de utan risk för sina dyrbara dräkter kunde promenera omkring där. För resten var det äfven i vanliga fall ovanligt rent och ordentligt å Dominia. Det gick heller ingen nöd på modern. Kanske har hon aldrig,

hvarken förr eller senare, blifvit så väl skött och så ompysslad som då. Skeppsläkaren hade rakt ingenting annat att beställa och han satte naturligtvis sin heder i att hans ende patient blef väl skött.

Ombord å första och andra klass befunno sig emelertid en hel mängd teologer och öfriga lärda män, med fruar och döttrar på väg till en stor konferens i Boston. Och nu ville de gärna styra till med barndop ombord å Dominia. Kaptenen och besättningen ville också bra gärna uppkalla den lilla efter båtens namn. Och föräldrarne hade gifvetvis ingenting emot att få det hela undanstökadt, tills de kommo i land och resans besvärligheter på fullt allvar skulle möta dem.

Alltså skulle det bli barndop ombord å Dominia. Men hvad skulle den lilla heta? Skeppsläkaren föreslog "Jeanette Dominica", men jag protesterade mot ett så spanskt, katolskt namn för en ättling från nor- den och föreslog å föräldrarnes vägnar att hon skulle få heta "Johanna Dominia". Och därvid blef det.

Detta var nu all den roll jag ämnat spela vid detta tillfälle, men annorlunda hade ödet beslutat. Innan jag knappast visste hur det gått till fann jag mig också vara fadder åt den lilla finskan, hvars föräldrar jag aldrig förut sett och kanske aldrig mer skall få se.

Akten, som var utomordentligt högtidlig och gripande, förrättades i första klass salong, som var festligt smyckad med grönt och blommor och till trängsel fylld af en intressant och ytterst intresserad publik; förnäma herrar och damer från England, Tyskland och Amerika, däribland hundratals teologer. Dop-

förrättaren var ingen mindre än en vördnasbjudande, lärd professor från Englands förnämsta universitet i Oxford.

Kontrasten mellan denna förnäma samling och den fattige, tarfligt klädde, något tafatte fadern och hans vänner var så stor, att det nästan verkade pinsamt. Och det blef än mera pinsamt, då professorn efter ett varmt, hjärtligt doptal vände sig direkt till honom och med många vänliga ord öfverlämnade en subskriberad dopgåfva på mellan 60 och 70 dollars som grundfond för den lillas uppfostran, utan att den unge mannen ändrade en min eller sade ett ord som erkännande för så mycken vänlighet.

Ett mummel af ogillande hördes i salen och någon i viskade: "Such a funny people, though; he doesn't even say thanks."

Att han kanske icke förstod ett ord af hvad som sades eller ens hvad det var fråga om; att han kom från ett land, där förtrycket

"Lärer att mistro og hade
Og dræber det Unge och Glade",

som Björnson så gripande sjunger; att de finaste hjärtbladen förtvinat i en hård kamp för tillvaron; att det dunkla, skumma, vissna, vemodstunga nästan ovänliga allvaret följt "köld och nöd och frost och förtryck i spåren", hur kunde dessa förnäma främlingar från det stolta, fria Albion veta det? Men jag visste det. Ty jag kände nationalkaraktären och den unge mannens hemlands sorgliga historia. Och

med ens blef det mig klart, att det var *min plikt* den gången att tala

“För det bundna, och det stumma
Nordanland, där sol ej skiner
Mer som förr, se'n frihet trampas
Och dess inre hjärteblod förblöder.”

Aldrig har jag haft en så intresserad åhörare skara som den jag fick nu, då jag trädde fram och med några enkla ord sade hvad jag som skandinav, människa och kristen kände mig manad att säga vid ett sådant tillfälle. Så godt jag det kunde sökte jag förklara för dem att det ingalunda finge tagas för otacksamhet, som i deras ögon kunde te sig så, men berodde på helt andra orsaker. Det tack vi alla kände bad jag att få uttala å allas vägnar på samma gång som jag vidrörde

“Hur det mörknat och dragit till storm i Nord,
Hur man plundrat Suomis land.”

Nu blef det lif i salongen. Jag hann icke fatta alla de händer, som räcktes fram och jag hörde icke hälften af alla de vänliga ord, som sorlade omkring mig. Jag var litet förlägen öfver all denna hjärtlighet och ännu mera blef jag det, då den vördige, lärde professorn från Oxford anhöll att få teckna mig som fadder åt den lilla. Jag vore själfskrifven därtill, menade han. Och så höll han återigen ett litet tal om människors ovänlighet, allas brödraskap, sann kristlig sympati m. m., hvarpå han lade fram dokumentet och bad mig skrifva under.

Jag gjorde som man bad mig. Hvad skulle jag väl annat göra? Och så kom det sig att jag midt ute på Atlanten förband mig att "hägna, skydda och tillse" ett barn, som jag kanske aldrig får återse. Bedja för den lilla kan jag dock til den Gud, *som bättre än jag kan vårda, hägna och skydda henne för allt ondt och farligt till kropp och själ.* Och under de få dagar, som återstodo af vår sammanvaro ombord å vårt flytande hem, sökte jag göra hvad jag kunde för de stackars oerfarna föräldrarne. I dockan vid Quebec, där tredje klass passagerare måste registrera, råkade mannen på grund af sitt barn illa ut för den brutale kommissionären, som fastän skandinav, dock syntes ha fattat sin uppgift vara den att på alla sätt pina och trakassera de stackars invandrarne. Hur aktning för människorätt trampas under fötterna af dessa herrar förtjänade sitt eget kapitel och det torde komma att skrivas en dag. Dess bättre förstod icke den unge finnen mycket af hvad som sades. Endast det förstod han, att man ville veta, hur mycket penningar han hade. Och då ansåg han sig af fruktan för att bli plundrad böra uppgifva så litet som möjligt, icke anande att han därmed riskerade att helt enkelt bli hemsänd igen till det armod och det förtryck han velat fly ifrån. I sista minuten upplyste jag emellertid den morske kommissionären om rätta förhållandet och gaf honom på samma gång en vink om, att hans uppgift ingalunda vore att bete sig som en buse mot sina landsmän utan som en gentleman och en hjälpare. En svensk styrman på båten, som kom till och

åtskilliga andra instämde, och den morske herrn blef med ens så höflig och tillmötesgående, att han lofvade göra hvadhelst han kunde för våra skyddslingar. För att bespara den stackars familjen mer obehag utverkade jag emellertid af befälet, att de fingo följa med uppför St. Lawrence-floden till Montreal, en verklig lustresa, som endast består första och andra klassens passagerare. De båda makarne voro de enda passagerarne i tredje klass och fingo därför gifvetvis all den uppsättning de kunde behöfva. Modern repade sig hastigt och kunde utan svårighet landstiga i Montreal för att resa vidare med järnvägen till Michigan, dit de ämnade sig. Det var det sista jag sett och hört af dem. Antagligen kämpa de nybyggarens hårda kamp någonstades uppe i Michigans skogar. Men bra gärna skulle jag vilja veta hvart det lilla barn tog vägen, som jag i dubbel mening hade nöjet gifva namn åt. Och om dessa rader skulle råka läsas af någon, som känner till den lillas vidare öde, skulle de göra mig en stor glädje, om de ville delgifva mig upplysning därom. Gud signe den lilla, att hon må växa upp i enlighet med allt det sköna, som på fullödlig högengelska talades vid hennes dopfunt af den ärevördige, gamle, lärde mannen från Oxford. Om hennes senare varit så intressant och blifvit så omhuldadt som hennes lif var i dess första skede, så har hon ingen nöd lidit, det är säkert.

* * *

Det finnes i Chicago, t. o. m. i första metodistförsamlingen på Norr, åtskilliga finska troende vänner,

som voro med å Dominia och som sannolikt med intresse skola läsa denna lilla skiss om "ett barndop på hafvet". Det arma Finland, landet med de tusen sjöarne, var då icke än så djupt förtryckt och olyckligt som det är nu, men molnen till det hotande oväddret hade redan då börjat hopa sig och det rådde djup förstämndhet bland de svensk-finnar, som varit hemma på besök och som, just emedan de voro vana vid Columbias oinskränkta frihet, djupare än de hemmavarande, harmades öfver förtrycket. Många voro de anekdoter de berättade mig som bevis på hur innerligt hatad den man var, som just nyligen med lifvet fick böta för sitt tyranni mot det folk, hvars frihet han trampat under fötterna. Gemensam sympati för gamla Suomi sammanband oss och vi blefvo, innan vi skildes, mycket goda vänner. Så ofta jag kunde det sprang jag ner till dem för att hälsa på, och blef som gengäld oftast bjuden på en god kopp äkta kaffe, sådant jag icke kunde få det uppe i salongen, i trots af alla de öfriga läckerheter, som bestodos. Jag tappade emellertid bort deras adress och skulle sannolikt aldrig mera fått träffa dem, om jag icke af en ren händelse kommit att åtfölja missionsdirektör F. till finska salen en afton för att referera. Till min stora glädje och öfverraskning återfann jag där mina förlorade finska vänner från Dominia. Och glädjen var ömsesidig, det kände jag. I två år hade vi bott vägg i vägg, icke blott vid samma gata utan i samma hus och haft samma portingång utan att vi haft en aning om hvarandras tillvaro. Det låter nästan otroligt, men

är dock sant. Naturligtvis dröjde det icke länge förrän jag hälsade på dem och lika naturligt är att vi strax började tala om våra gemensamma minnen från vår mer än vanligt intressanta Atlanterfärd.

Andra nyanlända vänner från gamla Suomi kommo till och den lilla gruppen blef allt större. Alla hade de samma historia att förtälja. Och mitt hjärta krympte samman af sympati och medlidande, då jag tänkte på detta trofasta broderfolk, som lidit så oerhördt *och ändå icke lidit nog*. Hvad skola de icke känna och tänka nu, se'n hvarje spår till människo rätt och lagbunden frihet blifvit bortsopad af tyranniets fruktansvärda hvirfvelstorm?

Och det vemodigaste är, att Finlands folk genom inbördes partistrider i förtid utmanade stormen, som gamle Topelius, Finlands "grand old man", så gripande förutsade i sin dikt "Aftonlugn":

"Där bygga pojkarne sin kvarn.
Hvad skall det bli af dessa barn
Om deras fäder kifva?
Hvad skall det bli af detta land
Om språk mot språk och hand mot hand
Hvarandra sönderrifva?

— — — — —
Säg ej vi äro sju mot en;
Den räkningen, som tycks så ren
Kan snarligt återvända.
Snart kommer jätten österifrån
Och säger grymt med bistert hån:
I ären en mot hundra."

Ungefär så där ljöd den gamles varning. Gick det

icke som han förutsade det skulle gå? Alldeles, och mycket värre ändå.

Skall det aldrig ljusna? Och när? Gud vet det. Det blir när hans tid är inne. Hans kvarnar mala långsamt men säkert. Tidens tecken tyda på, att de äro i rörelse. Må vi bedja Gud för vårt broderfolk och med sympati i tal och skrift visa dem att *de icke äro glömda*. Så långt jag kan minnas, har jag haft sympati för det folk "som frös och svalt och segrade tillika". Hvem kan ha läst "Fänrik Stål" och Toppelius utan att hafva det? Och därför må det förstås mig, att jag i denna lilla skiss gjorde en utvidgning från mitt egentliga ämne för att få tillfälle uttala den. För egen del har jag en stark känsla af att

Än är Finland ej förroradt,
Än för det skall frihet randas."

Och jag skulle vara glad, om jag med detta mitt eget, individuella hopp kunde väcka någon annans.

Cedar Rapids i augusti 1904.

Generalkonferensen i Los Angeles.

AF

A. N. Sörlin.

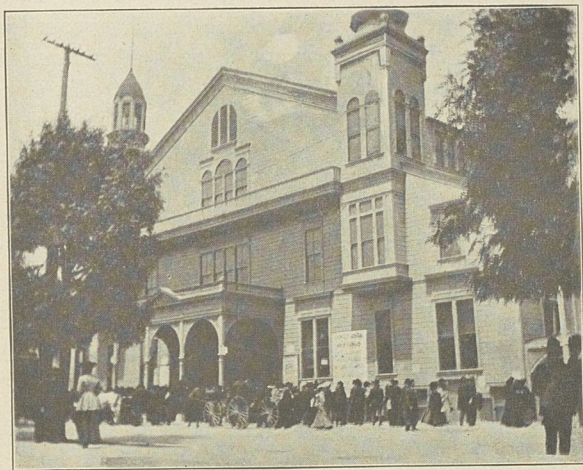

etodist Episkopal kyrkans tjugufjärde generalkonferens, hvilken hölls i "Hazard's Pavilion" i Los Angeles, Cal. och tog sin början onsdagsmorgonen den 4 samt afslöts lördagsnatten den 28 maj 1904, skall tvifvelsutän ingå i metodismens annaler såsom ett af de mest betydande sammanträden, som någonsin ägt rum under kyrkans etthundratjuguåriga tillvaro.

Generalkonferensen, hvilken består af predikant- och lekmanna-ombud från M. E. kyrkans alla årskonferenser, och hvilken sammanträder hvart fjärde år, är denna kyrkas högsta domstol och lagstiftande församling. Den har dock iklädt sig vissa inskränknin- gar, kända under namnet "the six restrictive rules". Dessa undantagna, äger generalkonferensen rätt att omdana kyrkans ordning. Som en regel utmärker den sig dock för konservatism, och gör sällan något, som ej kan gillas af hvarje rättsinnig metodist.

Konferensens egentliga arbete utföres af komitéer — de allmänna och de mera utvalda underkomitéerna. Dessa sistnämnda taga först hand om alla inlämnade

ansökningshandlingar, memorialer etc., skärskåda, ordna och bearbeta dem. Resultatet af deras arbete underställes sedan de allmänna komitéernas granskning, hvilka diskutera frågorna samt formulera det, som anses böra komma inför konferensen som ett helt. Denna faller därpå sitt utslag genom omröstning.

Hazard's Pavilion i Los Angeles, Cal.

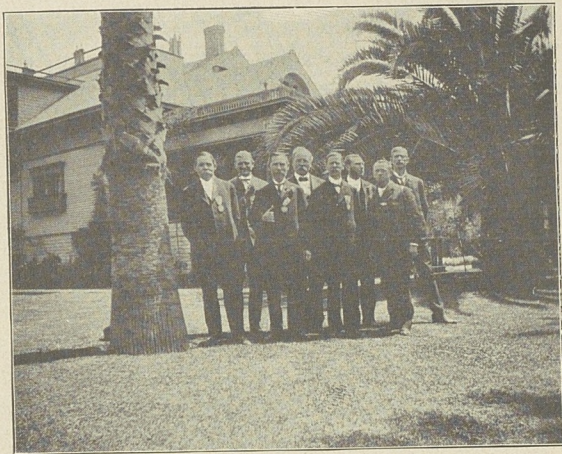
Allt hvad delegaterna i allmänhet kunna göra, är att rösta. Men detta är ju viktigt nog att föranleda sorgfällig vaksamhet vid val af ombud till generalkonferensen. Sakförarnes antal är emellertid jämförelsevis ringa. Af de 758 delegater, som bevistade mötet i Los Angeles, deltog knappast ett hundratal i de of-

fentliga diskussionerna; och bland dem, som icke del-
togo, märktes många af kyrkans mest framstående
män. Däremot voro några nykomlingar till en bör-
jan mycket angelägna att få hålla tal. Tiden vid
dessa möten är ganska dyrbar, och den äfventyrs-
lystne nybegynnare, som begär ordet blott för att
blifva sedd och hörd eller för att få gifva uttryck åt
sina omogna tankar, blir stukad på ett för honom för-
ödmjukande sätt. Inflytande i generalkonferensen
kommer icke genom vackra fraser eller tvärsäkerhet i
tal och hållning, utan genom att förhålla sig stilla och
småningom vinna de ledande människens förtroende.
Här som annorstädes betalar sig hofsamhet bäst. Ett
ord i allsköns tysthet, en mening uttalad till arbe-
tarne inom komitéerna, en vink till de erkända le-
darne är af större betydelse än klingande tal.

Bland konferensens förhandlingar torde entledi-
gandet af fem biskopar hafva väckt större uppmärk-
samhet än någon annan. Det var ingen angenäm
plikt att sätta dessa ärevördige män på öfveråriga li-
stan. Men saken afgjordes på ett så värdigt sätt,
att alla obehagligheter undvekos.

I sammanhang härmed är det på sin plats att om-
nämna biskop Merrills afskedstal. En gripande stund
var det i sanning, då denne snart åttioårige Herrens
tjänare i rörande ordalag, dock med en stämma, som
föga förrådde de känslor som fylde hans bröst, upp-
läste sin resignation. Det är omöjligt att beskrifva
det intryck, som denna gjorde på konferensen. Alla
lyssnade med spänd uppmärksamhet till hvarje ord.

Många af kyrkans mest framstående män rördes till tårar; och det förnams tydligt, att Merrill var en af samfundets mest älskade biskopar. I de entledigades ställe invaldes åtta andra. En afsade sig dock ämbetet; hvadan vi nu hafva sju nyvalda generalsuperintendenten. Därtill valdes fyra missionsbiskopar,

Delegaterna i Los Angeles, Cal.

af hvilka en är en neger; han skall vara Hartzells medhjälpare i Afrika.

Att välja elfva män, hvilka under sin återstående lefnad skola stå i spetsen för det stora metodistsamfundet och öfvervaka dess intressen, innebär intet ringa ansvar; detta insågo delegaterna tydligt. Afundsjuka och personlig gunst kom icke i fråga. Kyr-

kan behöfde män — kraftfulla, villiga och dugliga att leda — och konferensen gaf åt henne det bästa den ägde. Icke en enda klen eller inkompetent man blef vald. Från Joseph F. Berry, hvilken valdes vid första, till Merriam C. Harris, som invaldes vid sista omröstningen, äro de nyvalda biskoparne en heder för metodismen.

Frågan om konsolidering af kyrkans välgörenhets-sällskap föranledde måhända den hetaste debatten under mötet. Konferensen beslöt, att våra sex välgörenhets-sällskap skola omorganiseras till tre, och tillsatte ett utskott att genomföra detta beslut, innan nästa generalkonferens sammanträder. Denna sammanslutning betyder icke, att kyrkan ämnar öfvergifva något af sina välgörenhetsverk, utan att samma arbete skall bedrivas af en mindre styrelse.

Äfven beslöts, att kyrkans bokförlags manufakturdepartement skola förenas. I denna sammanslutning inbegripes en affär, representerande omkring tre millioner dollars. Planen gillades nästan enhälligt; hvaraf kan slutas, att alla rykten om en fördärfelig oenighet i denna fråga voro ogrundade. Förening tycktes vara konferensens lösen. Dock beslöts, att sekreterare-ämbetet i Epworth-förbundet och redaktörskapet för Epworth Herald skola åtskiljas.

Den mycket dryftade frågan om tidbegränsningen för predikanter, en fråga, som angår ungefär 17,000 pastorer och ännu flera församlingar, blef föremål för en liffig diskussion. Tidbegränsningen upphäfdes så plötsligt för fyra år sedan, att meningarna

Delegaterna från Sveriges årskonferens till generalkonferensen
i Los Angeles, Cal.

varit ganska delade beträffande följderna af nuvarande anordning. Men det beslöts att fortsätta med den antagna anordningen än så länge.

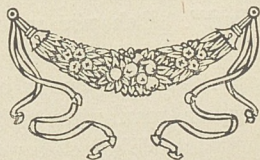
Frågan om "förbjudna nöjen", hvilken oroat samfundet ända sedan år 1872, förorsakade äfven vid denna konferens ett lifligt meningsutbyte. Men vid omröstningen visade konferensen en stor majoritet för bibehållandet af den mycket omtalda paragrafen 248. Rösttalet stod nämligen 441 mot 188. Under jubel uppstämde då konferensen lofsången: "Pris vare Gud, som kärlek är."

Beskyllningen för irrlärlighet inom vissa af samfundets teologiska skolor, blef föremål för undersökning; och det troddes, att en het debatt rörande denna sak förestod. Men rapporten från komitéen för uppfostringsverket, hvilken synbarligen tagit frågan i grundligt öfvervägande, antogs nästan utan diskussion och nära nog enhälligt. Rapporten, hvilken lade särskild vikt vid biskoparnes åliggande att öfvervaka undervisningen vid våra högre bildningsanstalter samt deras ansvar vid utnämmandet af lärare, syntes oss sund och välgörande. Enligt denna uppmanades lärarne inom kyrkan att följa med sin tid i fråga om den moderna forskningen, men vara försiktiga i undervisningen, så att deras studenter ej falla offer för otro och tvifvel. Å andra sidan varnades de, hvilka ständigt spana efter kätter, att icke göra urskillningslösa och ogrundade anfall på kyrkans läroanstalter.

"Vinterrosor" blefve oss för liten, om vi skulle

förtälja om planen för ett evangeliskt fälttåg, föreskriften om öfveråriga biskopars ställning, hänskjutandet till allmän omröstning af förslaget om val af en negerbiskop, missionsutställningen, som besöktes af 90,000 personer, den högtidliga invigningen af de elfva nyvalda biskoparne, de härliga pingstmötena, och hela raden af andra viktiga händelser som ägde rum vid denna minnesrika konferens.

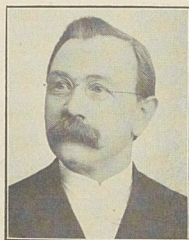
Kunde vi i en enda träffande beskrifning åskådliggöra konferensens dagliga verksamhet, måla det upplifvande inflytande, som satte den i stånd att åstadkomma förvånande saker, beteckna konferensens vishet att uppfinna medel och utvägar till befordrande af människors väl och Guds ära, samt se den flod af andlig välsignelse, som strömmade fram vid alla dess gudstjänster; så skulle vi få ett argument till försvar för generalkonferensen såsom en icke blott viktig utan hardt när nödvändig inrättning inom kyrkan.

Immigrant-Missionen i New York.

AF

Chas. Samuelson.

Att denna mission är af ganska stor betydelse för vår kyrkas verksamhet be-
tviflar väl ingen, åtminstone ingen af
dem som själfva en gång voro emigran-
ter, och därför mer eller mindre fått
erfara hvad det vill säga att komma
till Amerika, främlingar i ett främ-
mande land. Då värderade man nog
att man blef vänligt tilltalad på det kära moders-
målet samt erhöll ett testamente, några traktater
och ett "Sändebud". Och när man hunnit resans
mål, så är det så lätt att glömma både att man
själf varit emigrant och att andra emigranter voro
med; i synnerhet om man utan vidare svårigheter
kom igenom och snart välkomnades af sina vänner.
Men det är icke så lätt för alla, och många äro de, som
aldrig skola glömma de erfarenheter de hade vid "El-
lis Island" och som äfven skola värdera den hjälp de
erhöll af missionären, fast sådant ganska sällan kom-
mer till allmänhetens kännedom; ty när de mottagit

hjälp och rest sin väg, hör man ingenting mera af dem. Det torde därför kunna tillämpas med afseende på denna verksamhet, hvad vår Frälsare säger om såningsmannen i Matt. 13: 3—8. Men vi hafva

Emigrantfamilj.

dock orsak att glädjas däråt, att somt faller i god jord och skall bära frukt.

De stränga immigrant-lagarna göra det ganska svårt för många att få landa, och om det icke vore för den hjälp som erhålles genom missionären, blefve ännu flera sända tillbaka; ty blott ett litet misstag, eller någon vårdslöshet af en tjänsteman, är nog att göra det svårt för immigranten. Vi nödgas t. o. m.

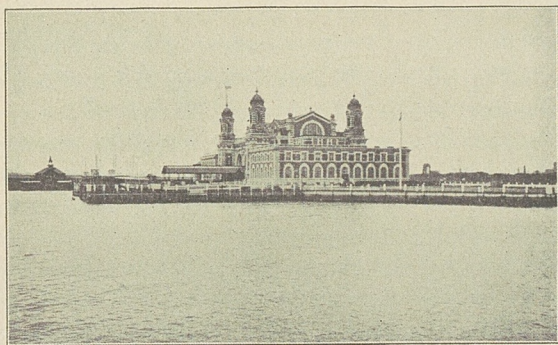
Emigranter vid Ellis Island stationen.

vädja till Washington för somliga, hvilket ingalunda är en lätt sak, men vi vilja göra allt för att hjälpa vårt skandinaviska folk. Vi hafva här ett stort hospital, hvarest sjuka af alla nationer alltid finnas, däribland många skandinaver. Här hafva vi en viktig del af vårt arbete, att bjuda till den som är en Mästare till att hjälpa.

Det finns väl knappast en plats i världen, där den kristna kyrkan är i bättre tillfälle att praktiskt bevisa

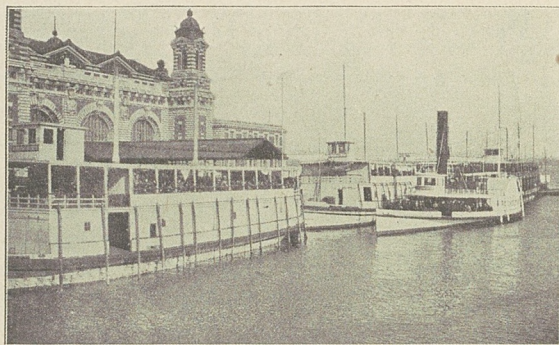
sin tro med gärning än här på Ellis Island och på vårt Skandinaviska Emigranthen, 22 Greenwich st., New York, där alla främlingar finna ett hem samt hjälp i råd och dåd.

Blott ett par exempel af många. En yngling från California anlände hit på väg till Sverige i sista stadiet af lungshot och blef nekad att gå ombord emedan han var alltför sjuk. Vi lyckades få honom in på ett hem för lungsiktiga i Brooklyn, där han erhöll den aldra bästa vård och besöktes ofta af missionären. Han afled efter två veckor, och genom vår försorg erhöll han en anständig begrafning i Cedar Grove, Brooklyn. Hans syster skref sedan, att då han reste från California så böjde de knä tillsammans och bådö att Gud måtte hjälpa honom på resan; denna bön blef äfven besvarad. — En kvinna kom hit till New York under samma förhållande och vårdades på samma hem, samt hvilar nu på samma plats. Vi till-

Ellis Island.

skrefvo hennes föräldrar i Finland och funno att de voro kristna och metodister. Sålunda leder Herren de sina och hjälper dem genom de redskap som vilja stå till hans förfogande. Det är dock icke uteslutande skandinaver, som vi hjälpa i nöden, utan äfven andra. En engelsk familj med sex barn anlände med endast två dollars i penningar. De skulle till Chicago,

Ellis Island stationen.

där de varit förr. Hustrun var metodist. Med ett berömvärdt bistånd af tvänne poliser, lyckades vi så väl, att sedan vi anskaffat biljetter för hela familjen, hade de sextio dollars öfver i kontanter. Detta nämnes endast för att gifva en liten idé om vår verksamhet här vid den stora porten.

Immigrantströmmen är stor, och antalet svenskar som landat detta året är 27,763, norrmän 23,808, danskar 8,525; tillsamman 60,096. Vi behöfva vänners förbön och sympati samt mycket af Guds nåd.

Lunda-Studenternas Amerika Tourné.

AF

E. Schmidt, Ph. D.

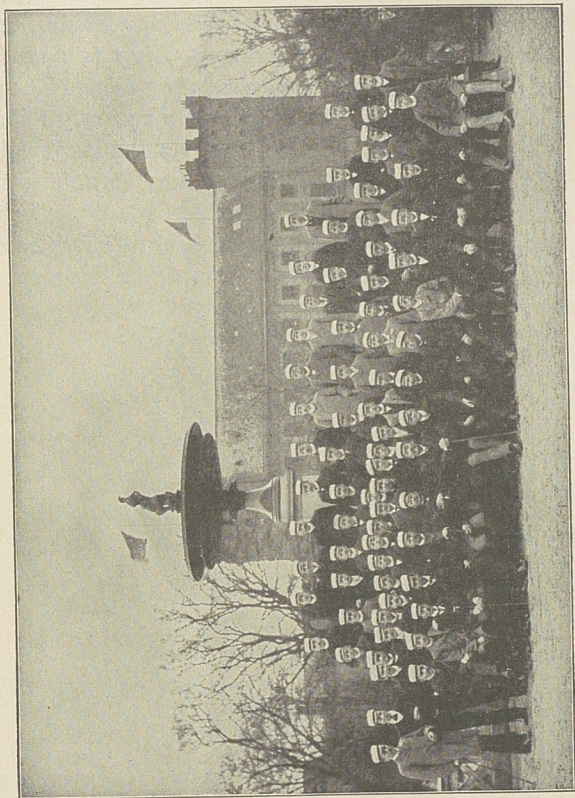
Den som en gång varit lycklig nog att i vårt älskade fosterland i högan Nord ha hört de svenska studenternas glada sång, när de krönts med den hvita mössan, kunde ej annat än fröjdas, då nyheten nådde oss, att en sångartropp från Lundagård skulle gästa Amerika förliden sommar. Denna sångarfärd genom våra bygder tillhör nu det flydda, men de minnen den lämnat äro oförgätliga. Det stora och härliga rykte, de svenska studenternas sång med rätta vunnit genom liknande sångartåg i Europa, hade gått före dem. Hvem har ej hört talas om den svenska studentsångens triumfer vid sångartäfflingarna i Paris? Eller den sköna hyllning de skänkte minnet af sångens drottning i Westminster Abbey? Härom nämner en af deltagarna: "En sommarafon samlades en skara svenska sångare i Westminster domkyrkas kor framför Jenny Linds bild. Sångkören, som beledsagade de talrika svenska deltagarne i kristliga föreningarnas af unge män femtio-årsfest i London, hade af domprosten i West-

minster fått tillåtelse att ägna sin enkla, svenska sångarhyllning åt den svenska sångens största minne. En sidodörr öppnades för oss, och den ena lilla gruppen efter den andra samlades i högtidlig tystnad i det höga, svala templet. Snart var kören samlad framför koret. Och Integer vitæ och Josephsons härliga Requiem klingade under de luftiga hvalfven." Man hade därför orsak att vänta något utomordentligt skönt och storslaget under Lundastudenternas besök — och dock öfverträffade sången vida de allra djärfvaste förhoppningar.

Någon yttrade: "Amerika är rikt, och vi kunna här få höra sång af världens yppersta förmågor, men aldrig har jag hört en sådan sång som denna." "Det må vara sant," svarade hans vän från lärdomsstaden, "men det torde finnas något som ej kan köpas för pengar." "Ja, du har rätt, den nordiska ungdomens friska känslor."

Ja, i sanning, det förnämsta karaktärsdraget i de unge Lundensernas sång var den öfverväldigande, ungdomsvarma känslan. Hvilken oemotståndlig kraft, när de uppstämde: "Hör oss, Svea, moder åt oss alla." Hvilket sprittande behag i de gamla, välkända vårsångerna! Hvilken jublande lefnadsfröjd i "Sjung om studentens lyckliga dag"! Hvilken hastighet och friskhet i "Marschen går till Tuna"! Hvilket djupt allvar i Otto Lindblads underbara "Stridsbön"! Hvilken mästerlig tolkning af "Björneborgarnes marsch"! Det var ej ett försök att framställa en under sång annalkande armékår, utan snarare,

hvad äfven skalden själf torde ha haft i sinnet, ett kraftigt tilltal till Finlands män, "söner af ett folk, som blödt".

Lunda-Studenterna.

Ledaren, herr Alfred Berg, har skänkt den svenska sången en ovärderlig skatt i sin fina arrangering af den för oss alla så kära "Du gamla, du friska, du fjällhöga Nord". Men det fordrades äfven en sådan underbar stämning som herr Forsells att frambringa dessa gripande, till själens innersta djup trängande toner. Intet under, att när denna sång sjöngs i Carnegie Hall i New York, hela audiensen reste sig i förtjusning. Men det var ej endast gamla sånger de unga studenterna sjöngo. Aldrig kan man förgäta den högtidliga stämningen, då Griegs beundransvärda tonskapelse, "Den store, hvide flok", utfördes med sådan mästerlig konst, att själen nästan lyftes på sångens vingar till "änglarnas värld".

"Den store, hvide flok vi se
Som tusen bjerge fuld af sne,
Med skov omkring
Af palmesving
For tronen, hvo er de?
Det är den helte skare, som
Af hin den store trængsel kom,
Og har sig tod
I lammets blod
Til himlens helligdom.

Der holder de nu kirkegang
Med uophørlig jubelklang
I høje kor
Hvor Gud han bor,
Blandt alle engles sang."

Lundastudenternas Amerika-tourné var i alla afseenden lyckad. Hvarhelst de foro fram, från Bos-

ton till Denver, från St. Louis till Duluth, blefvo de väl mottagna. Oerhörda skaror hedrade dem med sin närvaro, och det på en tid, så ogynnsam för konserter, som sommaren är. Fester höllos öfver allt till deras ära, hederstal omväxlade med sång och förfriskningar. Äfven våra skalder diktade sköna kväden till minne af deras besök. Flera af studenterna själfva försäkrade äfven att de blifvit väl undfägnade och bemötta. Det kännes därför smärtsamt och djupt sårande för den uppriktiga och välmenande svensk-amerikanska publiken att få läsa i den svenska tidsningspressen deras högeligen otacksamma och obildadt orättvisa jeremiader öfver Amerika. Det kastar en dyster skugga öfver den svenska skolbildningens halt. De torde ännu därhemma ha att lära sig skillnaden mellan sann bildning och dumdrygt öfversiteri.

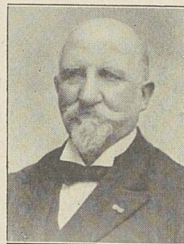
Men Svensk-Amerika har i lifvets skola fått lära sig att ej akta på dessa småaktigheter. Hon har ett varmt, förlåtande hjärta, och hon älskar god och mästerlig sång. Hon hyser intet agg till dessa glada sångare utan hälsar dem med glädje åter. Må de då taga sina bröder från Fyris med, och komma på en tid, när det vore möjligt att låta äfven amerikaner och andra sångälskande folk få höra, huru sången brusar ur svenska bröst.

Storm.

AF

J. Th. Jacobson.

Orkanerna rasa och åskorna rulla i nejden,
Kanonerna dåna och svärdsklingsor blänka i fejden.
Det blixtrar och brakar,
Det skakar och knakar,
I kajsaretroner,
Och hela nationer
Gå, klädda i vapen, hvarandra att mörda,
Af militarismen och satan förförda.

Profeten från Nasaret fordom på jorden sågs vandra,
Han lärde och sade till "bröderna": "Älsken hvarandra!"
Och denna hans lära
Man håller i ära
Med ord och med tunga;
Nationerna sjunga:
"Gud ära i höjden, och frid uppå jorden!"
Men sången dör bort bland de tusende morden.

En röst bjuder väpnade skaror att tåga mot öster,
Med helgonabilder och böner och hänfulla röster;

Och slafvarna drifvas,
Med "wodka" * de lifvas,
Så att de må glömma
De tårar som strömma

Från mödrarnas ögon och makornas hjärtan,
Som krossas därhemma af sorgen och smärtan.

Och skaror mot skaror i blodiga strider sig välta,
De lämnat familjerna hemma, att frysa och svälta.

Ruiner och lågor
Och sjukdom och plågor
Och blodströmmar röda
Från fallna och döda,

Beteckna den väg dessa "kristna" ses vandra.
O Tolstoy, du djärfve, hur vågar du klandra?

Men ännu rättfärdig det lefver en Gud i det höga,
Som skådar till jorden på allt, med sitt heliga öga;

Och, mäktig att hämna,
Han skall icke lämna
För alltid de arma,
Han vill sig förbarma:

Vill göra ett slut på förtrycket och nöden,
Och störta tyrannernas välde i döden.

Och då han ur våldet och lögnen har folken befriat,
Blir frid uppå jorden, som heliga änglarna siat;

Sig folken omvända
Och striden får ända,
Ty spjuten och svärden
I glödgheta härden

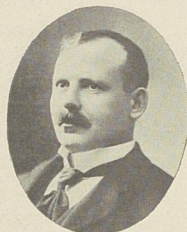
Förvandlas till plogbillar, liar och skäror;
Så gå i fullbordan profeternas läror.

* Bränvin.

**Sverige på Världs-
utställningen i
St. Louis.**

AF

A. Schön.

SVERIGE I PHILADELPHIA OCH CHICAGO.

re världsutställningar hafva hittills hållits inom Förenta Staterna och vid dem alla har Sverige varit representeradt och det på ett sätt, som tillvunnit det samma aktning och erkännande från öfriga i dessa utställningar deltagande nationer.

Vid den första världsutställningen i Amerika, den i Philadelphia under centennialåret, 1876, var Sverige företräd på flere områden, bl. a. på konst- och skolutställningsafdelningarne. Ett svenskt folkskolehus, försedt med nödig utrustning och undervisningsmateriel, var här uppfördt och ådrog sig stor och berättigad uppmärksamhet. Generalkommissarie vid den svenska utställningen i Philadelphia var den om sitt fädernesland högt förtjänte, nu nyligen i hög ålder affidne, C. Juhlin-Dannfelt och sekreterare den då ännu unge men redan berömda vetenskapsmannen d:r Josua Lindahl. Kommis-

sarie för skolutställningen var folkskoleinspektören i Stockholm, Carl Jonas Meijerberg. Den 4 juli hölls vid utställningen stor svensk fäst, hvarvid bl. a. redaktör Joh. A. Enander och pastor Erik Norelius höllo tal.

Bland för svenskarne vid denna utställning märkligare händelser förtjänar anföras hans kongl. höghet hertigen af Gotland Oscar Carl Augusts (numera prins Bernadotte) besök därstädes. Den unge fursten var ute på en längre expedition med korvetten "Balder" och fick i Havana order att afgå till Philadelphia, dit ankomsten skedde i slutet af juni. Prinsen kvarstannade i Philadelphia några dagar och fick sålunda öfvervara den ofvannämnda svenska fästen.

Den andra världsutställningen inom Förenta Staterna hölls i Chicago 1893. För Sveriges värdiga deltagande i densamma anslog riksdagen ett belopp af 350,000 kronor. En utställningsbyggnad uppfördes efter ritning af arkitekten Gustaf Wickman och i denna inrymdes flera utställningsafdelningar, under det att andra, såsom t. ex. konst- och kvinnoslöjduutställningarne m. fl. hade sin plats i vederbörande, af utställningsbolaget uppförda byggnader. Sveriges byggnad ådrog sig på grund af sin originella, af den stora massan något svårförstådda arkitektur en icke ringa uppmärksamhet såväl af våra egna landsmän som af amerikanerna.

Sveriges generalkommissarie vid världsutställningen i Chicago var ingenjören Arthur Leffler; sekreterare var den för sina uppfinningar på artillerivap-

nets område bekante ingenjör Axel Welin i London. Kommissarie för konstutställningen var den världsberömda konstnären Anders Zorn.

Den 20, 21 och 22 juli voro vid Chicago-utställningen "svenskarnes dagar". Förstnämnda dag hölls stor parad och på e. m. samt e. m. öfriga dagar gafs af det 400 man starka Svenska Sångarförbundet i Amerika stora, välbesökta konserter i utställningens storartade konsertlokal. Solister voro operasångerskan fru Carolina Östberg samt operasångarna C. F. Lundqvist och Conrad Behrens. Vid den på kvällen förstnämnda dag framför svenska utställningsbyggnaden hållna folkfästen, i hvilken 50,000 svensk-amerikaner deltog, hölls det svenska fästtalet af redaktör Joh. A. Enander.

SVERIGE PÅ ST. LOUIS-UTSTÄLLNINGEN.

En tid såg det ut, som om Sverige skulle komma att saknas på världsutställningen i St. Louis. Väl utsändes en svensk-amerikan, hr C. F. Wennerstrum från Des Moines, Ia., att i de skandinaviska länderna verka för tillslutning till utställningen, men hr Wennerstrums ihärdiga arbete till trots ville utsikterna ingalunda ljusna. De många industriidkare, som hr Wennerstrum besökte, anförde som skäl emot deltagande, att tidigare utställningar ej medfört önskad afsättningsresultat med afseende å deras utställda produkter och att St. Louis-utställningen vore belä-

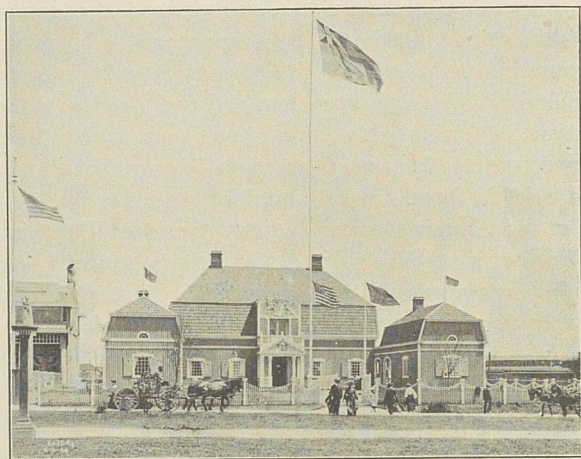
gen allt för långt bort, för att det skulle löna sig att ditfrakta utställningsföremål. Hr Wennerstrums resa i de skandinaviska länderna hade emellertid det goda med sig, att det jättelika utställningsföretaget blef allmännare känt och marken sålunda beredd för kommande arbeten i samma riktning.

Kort därefter utsände utställningens styrelse en särskild kommissarie till de skandinaviska länderna. Denne var hr Charles W. Kohlsaats från New York. Anländ till Sverige, grep han sig med okuffig energi an sin ingalunda lätta uppgift och lyckades slutligen för företaget intressera ett antal framstående män inom skilda läger. Resultatet blef motioner i riksdagens båda kamrar om anslag till Sveriges deltagande i St. Louis-utställningen. Motionerna antogos, och hr Kohlsaats mission var fullbordad. Det af riksdagen beviljade anslaget var visserligen litet — endast 120,000 kronor — och räckte endast till bekostande af en konst- och en skolutställning, men företagets vänner och gynnare voro likväl belättna, ty nu komme Sverige med i St. Louis och det vore ju hufvudsaken.

En särskild utställningskomité med generaldirektör R. Åkerman som ordförande tillsattes. Till generalkommissarie för den svenska utställningen utnämndes kollegan vid Östermalms läroverk, fil. d:r N. G. W. Lagerstedt och till sekreterare den ofvannämde ingenjör Axel Welin. Efter dennes hemresa på försommaren utnämndes till sekreterare hr Ernst Lundblad från St. Louis. Till kommissarie för konstafdelningen utsågs artisten Anshelm Schultzberg och till

kommissarie för skolafdelningen folkskolläraren Carl Lidman från Maria församling i Stockholm.

Medan dessa förberedelser pågingo, togo några enskilda personer i Stockholm, bland dem Svenska Exportföreningens direktör John Hammar, redaktör Gustaf Gullberg m. fl., initiativet till insamling bland

Svenska byggnaden.

Sveriges folk af en fond å 100,000 kronor till bekostande af en svensk byggnad i St. Louis, som skulle tjäna som mötesplats för de utställningen besökande svenskarne och ännu talrikare svensk-amerikanerna. Man ville genom bekostande af denna byggnad gifva ett uttryck af sin tacksamhet för svensk-amerikanernas storartade hjälpsamhet mot Sverige under nödå-

ret i Norrbotten 1902—1903. Insamlingens till Sveriges hus gick visserligen litet trögt men lyckades, huset beställdes hos en snickerifabrik i Sverige och afsändes til St. Louis. Dess arkitekt, det nya posthusets i Stockholm skapare, Ferdinand Boberg, medföljde för att öfvervaka uppsättningen. På detta sätt tillkom Sveriges hus, hvilket som sagdt ej var afsedt till utställningsbyggnad utan som möteslokal för svenskar och svensk-amerikaner.

En svensk-amerikansk komité tillsattes att mottaga och vårda byggnaden. Denna komité utfärdade upprop om insamling bland svensk-amerikanerna af för byggnadens underhåll erforderliga medel samt lyckades få ihop något öfver \$1,000 för det vackra ändamålet.

Den från utställningen i Chicago, där han tjänstgjorde som kommersiell assistent åt kommissarie Leffler, bekante hr Mikael Samuel vidtog redan tidigt åtgärder för anordnande af en privat svensk konstindustriutställning i St. Louis. Då han emellertid på grund af iråkadt obestånd i sina affärer nödgades öfvergifva denna plan, slöto sig de i företaget intresserade firmorna tillsammans om en gemensam utställning och utsågo afdelningschefen hos Nordiska kompaniet i Stockholm, hr Karl Stein, till sin kommissarie. Sverige blef sålunda, om ej officiellt, representeradt äfven på den konstindustriella afdelningen af världsutställningen.

Nu några ord om de resp. utställningarne samt om Sveriges hus.

Svenska konstutställningen.

Denna utställning var visserligen ej vidare stor — endast 120 taflor af 44 konstnärer och därjämte ett antal skulptörer, alltsammans inrymdt i sex små rum i "Palace of Fine Arts" — men kvaliteten ersatte här hvad som felade i kvantiteten. Sanningen var, att

Byggnadens inre.

den svenska konstutställningen var en perla i jämförelse med öfriga länders. Det första intrycket — och detta var rent af öfverväldigande — man fick, då man från Tysklands och Hollands konstutställningar med deras grått i grått hållna taflor inträdde i de åt den svenska utställningen upplåtna rummen var, att

man kommit från kulen höst till jublande vår, från tung skymning till full och härlig dager. Och efter grundlig jämförelse emellan Sveriges konstutställning och de öfriga ländernas fick man klart för sig, icke blott att Sverige i denna stund eger en fullt nationell konst, utan äfven att denna står på höjden af allt hvad modern konst heter.

Bland de på utställningen representerade svenska målarna intogo utan gensägelse Zorn och Liljefors de främsta rummen, den förre med sina mästertliga liffulla porträtt, den senare med sina djurmålningar. Hvad de öfriga beträffar, kan som allmänt omdöme sägas, att de följde dessa båda mästare tätt i spåren i fråga om sina alsters godhet. Det skulle blifva svårt äfven för en opartisk konstnär att afgöra, hvilken eller hvilka af de öfriga konstnärerna utom Zorn och Liljefors höjde sig öfver de andra, så genomgående präktig var hela den svenska konstutställningen.

Det begränsade utrymmet nekar oss att ingå i detaljer. Vi nöja oss med att konstatera, att Sverige har alla skäl att vara stolt öfver sin konstutställning i St. Louis.

Svenska skolutställningen

var inrymd i "Palace of Education" och var anordnad på ett lika öfverskådligt som anslående sätt.

Utställningen i fråga var uppdelad i nio afdelningar. Den första af dessa omfattande folkskolan, den andra folkhögskolor, den tredje Gymnastiska cen-

tralinstitutet, den fjärde skolböcker, skönliteratur och vetenskapliga arbeten från P. A. Norstedt & Söners förlag, den femte Nääs slöjdlärareseminarium, den sjätte och sjunde de allmänna läroverken, den åttonde pedagogiska biblioteket, den nionde tekniska skolor.

Den intressantaste afdelningen var måhända den första, folkskolafdelningen, som var på ett synnerligen förtjänstfullt sätt ordnad och uppsatt af hr Carl Lidman. Den visade den höga ståndpunkt, till hvilken svenska folkskolan i våra dagar kommit. Fackmän från olika länder uttalade också sin beundran ej blott för det sätt, på hvilket denna afdelning var anordnad, utan ock för svenska folkskolan sådan den här framställdes.

Här sågs, utom skolmöbler, undervisningsmateriel och profver å elevers arbeten m. m., ett fullständigt skolkök med all erforderlig attiralj. Och till yttermera visso fanns här en afdelning i en åttondedels skala af skolköket i Adolf Fredriks församling i Stockholm. Folkskoleutställningen ensam skulle kräfva sitt eget särskilda kapitel.

Svenska konstindustriutställningen

hade till följd af bristande utrymme i "Palace of Liberal Arts", där den rätteligen hörde hemma, fått sin plats i "Palace of Manufactures".

På denna afdelning sågos artistiskt utförda porslinsaker af olika slag från Rörstrands och Gustafsborgs välkända fabriker, finare och enklare kristall-

och glasvaror från De svenska kristall-glasbruken och Kosta samt Reymyre glasbruk, hederliga gammaldags tennstop och andra tennföremål från Santesson-ska tenngjuteriet i Stockholm, afgjutningar af konstverk från De förenade konstgjuterierna i Stockholm, finare smiden från "Sveriges Sheffield" Eskilstuna och smakfulla hemslöjdsalster från Nordiska kompaniet och Svensk konstslöjdsutställning i hufvudstaden.

Ehuru något begränsad — den upptog en yta af 3,000 kvadratfot — var denna afdelning egnad att gifva en ganska god föreställning om hvad våra dagars Sverige kan åstadkomma på det konstindustriella området.

Sveriges hus.

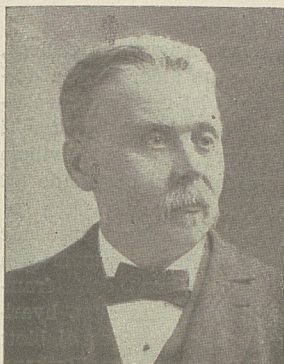
Denna byggnad var uppförd i gammaldags svensk herrgårdsstil med brutet tegeltak. Huset var gulmåladt, med hvita lister och gröna fönsterluckor. För att byggnaden än mer skulle gifva intryck af en gammaldags herrgård voro fönsterna uppdelade i små rutor. Hufvudingången var genom en vacker förstugukvist, med balkong, prydd med svenska riksvapnet. På byggnadens framsida framsprungo tvenne något lägre flyglar, uppförda i samma stil som hufvudbyggnaden.

Byggnadens inre utgjordes af en enda stor sal med ryggåstak och dekorerad hufvudsakligen i hvitt. Blomsterguirlander, som i lekande festoner sammanbundo vapensköldar å de öfre väggfälten med guld-

skimrande kolossala ljuskronor af brons, gäfvö ett intryck af högtid och fäst. Konung Oscars i fonden resta byst påminde genast besökaren om, att man befann sig i Sveriges hus. Rödmålade möbler af originellt snitt, vaser från Rörstrand och Gustafsberg, massor af böcker, fotografier och kartor samt blå mattor med tre kronor i guld fulländade inredningen. Det var med desto varmare känslor man inträdde i denna byggnad som man visste, att den var svenska allmogens gäfvö till svensk-amerikanerna.

I östra flygeln voro lokaler för svenska general-kommissarien och sekreteraren och i den vestra dylika för pressen anordnade.

Hemkallade arbetare.

AF

Wm. Henschen.

är nere i förgängelsens land äro vi underkastade en ständig växling. Förr eller senare nedlägga vi vandringsstafven, gå att möta den slutliga redogörelsen och lämna åt de efterlevande minnet af vår verksamhet. — Äfven i år hafva vi att i korthet skildra en och annan af dem, som under året kallats högre upp. Gärna skulle vi säga mera om dessa; men utrymmet tillåter det icke.

DR. CARL ARON SWENSSON

tillhörde visserligen icke vår kyrka; men inom den allmänliga kyrkan var han kanske den mest framstående arbetaren bland svenskarna i Amerika; för alla dessa är därför hans minne gemensamt.

Han föddes i Sugar Grove, ett litet svenskt nybygge uti nordvästra Pennsylvania, där hans fader, Jonas Swens-

son, var lutersk pastor. Studerade vid Augustana College, då i Paxton, och avslutade vid tjugu års ålder kursen därstädes; blef två år senare lutersk präst och pastor i Lindsborg, Kansas, hvilken församling han betjänade till sin död.

Dr Carl Aron Swensson.

Sitt egentliga anseende vann han dock genom den trogna, trägna och framgångsrika verksamhet, hvarigenom han lyckades ej blott år 1881 grundlägga Bethany College i Lindsborg utan och under otroliga svårigheter genomföra detta arbete till seger. Stor till kropp och själ, aktningsbjudande i sitt framträdande, en "gentleman" i hela sin umgängelse,

vann dr Swensson vänner både utom och inom sin kyrka.

Under en resa i California blef den glade och lefnadsfriske mannen helt plötsligt lagd på sjuklägret samt afled i Los Angeles den 16 febr. 1904. Häpnad och sorg intog Amerikas svenskar öfver allt; och man kände, att vårt folk här ute gjort en oersättlig förlust.

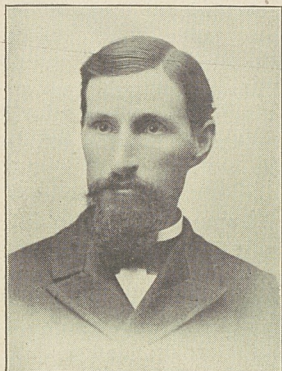

PASTOR PETER A. LUNDBERG.

Västra konferensen har under detta år fått lämna ifrån sig genom döden tvänne bröder, af hvilka ingendera på långt när uppnått det angifna måttet för vår lefnad. Den ene af desse, hvilka sålunda skördades vid lifvets middagshöjd, var broder P. A. Lundberg. Han föddes i Hallsberg, uti Örebro län, den 17 juli 1855; hans hädanfärd ägde rum uti West Hill, Nebraska, den 22 februari 1904.

Redan i sin tidiga ungdom kom han under religiös inflytelse och blef vid 21 års ålder omvänd till Gud uti metodistkapellet i Hallsberg. År 1881 utvandrade han till Amerika

och kom först till Burlington, hvarifrån han rekommenderades till vår skola, hvilken då förestods af den, som tecknar dessa rader; och vi lärde i honom känna en ädel, ödmjuk och begåfvad ung man.

Pastor Peter A. Lundberg.

Han slutade sina skolstudier år 1883; och som hans hälsa ej var synnerligen stark, föredrog han att söka ett mildare klimat, hvilket han också fann i Texas, dit han begaf sig, och där han verkade såsom pastor under sex år. År 1889 flyttade han åter till nordnorden och ingick i

nordvästra svenska konferensen; hvarefter han under tretton år betjänade åtskilliga församlingar i Kansas och Nebraska.

Vid västra konferensens möte i Scandia år 1902 nödgades han att, på grund af bruten hälsa, taga tjänstledighet; krafterna aftogo sedan allt mera, till dess kallelsen kom att gå in i Herrens eviga hvila.

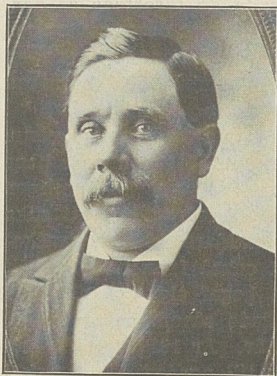
Den 24 augusti 1883 blef broder Lundberg i äktenskap förenad med Christina Mattson. Denna förening välsignades med sju barn, af hvilka fyra jämte sin moder nu sörja en älskad make och fader.

Trogen, kärleksfull och fridsam, verkade han Guds verk, så länge hälsan det tillät; hans minne lever i välsignelse, och hans arbetes frukter förblifva.

PASTOR OLOF FORSGREN

är den andre medlemmen af västra konferensen, hvilken i år fått gå in i sin Herres glädje.

Han föddes uti Nords socken i Värmland den 9 augusti 1859 och blef vid 23 års ålder omvänd till Gud uti det gamla landet. Att denna omvändelse var sann, visade sig därigenom, att han genast började deltaga i verksamheten för barnens och de ungas andliga väl.

Pastor Olof Fredr. Forsgren.

År 1886 utvandrade han till Clinton, Mass., och flyttade år 1890 till Worcester i samma stat. På bägge dessa platser fortsatte han arbetet för Guds rike; och sistnämnda år blef han antagen till lokalpredikant. Till diakon blef han ordinerad år 1894, och till äldste 1899. Under tiden hade han genomgått vårt teologiska seminarium i

Evanston och, sedan han avslutat kursen därstädes, intogs i västra konferensen. Inom denna tjänstgjorde han såsom pastor vid församlingarna i Randolph, Burdick och Clay Center, alla i Kansas. Under sitt fjärde år på sistnämnda plats, till hvilken han för sista gången utnämndes vid årsmötet i Saronville 1903, kunde han dock ej mycket verka; ty redan då var hans kraft bruten genom en tärande sjukdom, för hvilken olika läkares råd förgäfvades söktes; och den 18 juni 1904 fick han flytta högre upp.

Broder Forsberg blef år 1887 i äktenskap förenad med Lovisa Bernhardina österdahl, hvilken nu med sex barn lämnats att sörja honom som gått förut.

Han är nu gången från sin verksamhet här på jorden;

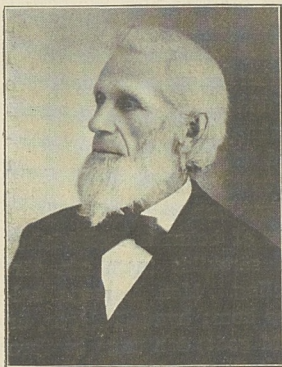
men "den rättfärdiges minne lever i välsignelse". Många hafva genom honom förts till sin Frälsare; många hafva genom hans lära ochandel blifvit uppbyggda i nåden. Trofast och kärleksfull i lifvets alla förhållanden, förvärfvade han många vänner; och en rik nådelön väntade honom i härligheten.

PASTOR CARL G. FORSBERG.

Gammal och mäkt af ålder efter att hafva rikligen pröfvat lifvets både glada och sorgliga sidar, avslutade broder C. G. Forsberg sin jordiska vandring den 26 juli 1904. Han var då något öfver sjuttiosju år gammal.

Han föddes i Karlstad, Sverige, den 20 juni 1827, fick en mycket god skoluppfostran, samt utbildade sig vidare sedan han vid 19 års ålder begifvit sig till Hamburg i Tyskland.

Pastor Carl G. Forsberg.

År 1853 flyttade han till Amerika och blef bekant med pastor Olof Hedström. Redan förr besökt af Guds Ande, blef han här sant omvänd till Gud; och som han kände sig manad att verka för själars frälsning, fick han anställning såsom Hedströms assistent i Betelskeppet. I denna verksamhet fortgick han till år 1860, då han flyttade till St. Paul i Minnesota och blef pastor för därvarande svenska metodistförsamling.

Sedan verkade han hufvudsakligen inom Minnesota, såsom pastor vid de större församlingarna och såsom presiderande äldste. Med god skolbildning, stor naturlig begåfning och en flytande värtalighet, var han gärna hörd,

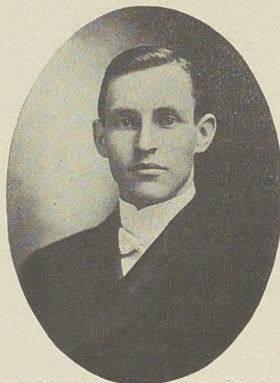
hvarhelst han uppträdde; och i hans personlighet låg alltid något, som ingaf respekt; hans umgänge visade honom vara en verklig "gentleman".

År 1862 blef han i äktenskap förenad med Anna Matilda Lagerström, hvilken afled år 1895. Åt dem föddes tre barn, hvilka ännu lefva: Mrs J. A. Fulton, i hilkens hem han vårdades under sin sista sjukdom, dr Forsberg och Miss Bernice Forsberg, lärarinna i St. Paul.

Han dog i frid och full förvissning; hans jordiska kvarlevor hvila i Red Wings vackra kyrkogård.

PASTOR CARL ERIK WOHLANDER.

Under särdeles rörande omständigheter inträffade denne vår unge broders skilsmässa från jordelivvet. Han hade ännu icke nått tjugufem års ålder; han hade just året

Pastor Carl Erik Wohlander.

förut afslutat sina teologiska studier och börjat sin verksamhet såsom regelbunden pastor; några månader före sin död hade han blifvit i äktenskap förenad med en älskvärd ung kvinna; och för sin fridfulla, vänsälla umgängelse var han mycket omtyckt både af bekanta i allmänhet och särskildt inom sin församling. Men Herrens kallelse kom; hvad Gud gör, är alltid godt; den unge brodern var fullt beredd; och vi hafva intet tvifvel därom, att vår förlust är hans eviga vinning.

C. E. Wohlander föddes i Helsingland, Sverige, den 25 december 1879; han dog i Austin, Texas, den 26 oktober 1904; var alltså då 24 år 10 månader och 1 dag gammal. —

Redan i tidiga ungdomen omvänd till Gud, kände han en kallelse att odeladt ägna sig åt verksamheten för Guds rike. I afsikt att förvärfva nödiga kunskaper för predikömbetet, begaf han sig till vårt teologiska seminarium i Evanston, hvars studiekurs han avslutade i juni månad år 1903. Omedelbart därefter reste han till Texas och blef förordnad till pastor vid svenska metodistförsamlingen i Hutto och Taylor. Vid årskonferensens sammanträde i Ft. Worth påföljande december blef han ordinerad till diakon och återsändes till samma församling, där han verkade med glädje och ljusa förhoppningar.

Den 21 juni 1904 firade han bröllop med Miss Bertha Hanström i Hutto, i hvilkens sällskap han sedan besökte världsutställningen i St. Louis. — Deras jordiska lycka blef dock kort; ty i början af oktober kände han sig ej rätt frisk, reste in till Austin för att rådfråga läkare, blef där nödgad att intaga sjuksängen, hvilken kort därpå blef hans dödsläger. I stor frid inslurade han, för att vakna till evighetens morgon.

MRS. EVA BERNHARDINA ANDERSON.

Döden sliter de ömmaste band; tre af våra predikande bröder hafva, sedan Vinterrosor förra året utgäfvos, fått skiljas från sina ledsagarinnor genom lifvet; den förste af dessa är br. C. A. Anderson, då presiderande äldste i Kansas, nu pastor i Denver, Colorado. Och det sätt, hvarpå hans maka slets ur den lyckliga familjekretsen, gjorde smärtan dubbelt känbar.

Den 12 december 1903, kort efter middagstiden, stod hon vid gasolin-ugnen i sitt hem; denna exploderade helt plötsligt; hennes kläder fattade eld; och ehuru hennes make genast ilade till hennes hjälp, blef hon så illa bränd, att hon den 15 dec. afled. Detta skedde i Lindsborg, Kansas; och hon var då något öfver 37 år gammal.

Eva Bernhardina Lind föddes i Ljusne socken af Örebro län, den 30 april 1866. Då hon var två år gammal, ut-

vandrade hennes föräldrar till Amerika; och hon växte upp i Ishpeming, Mich. Där blef hon vid sjutton års ålder vänd till Gud och anslöt sig till metodist-församlingen.

Mrs Eva B. Anderson.

Vid tjugutvå års ålder blef hon i äktenskap förenad med sin nu efterlämnade make. Åt dem föddes en son och en dotter, och deras familjelif var synnerligen lyckligt; ty Mrs Anderson var en trogen och kärleksfull maka och en öm moder; och hon deltog med hjärtligt intresse uti sin makes verksamhet för Guds rikets utbredning.

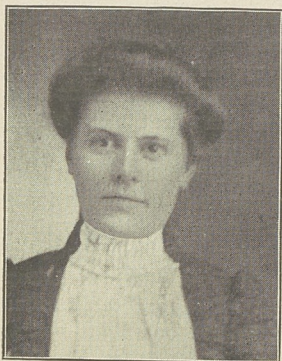
Från alla håll uttalades det hjärtligaste deltagande med hennes så plötsligen i djupaste sorg försänkta familj; de sörja, men icke utan hopp; ty de veta, att de en gång skola möta henne i en ljusare värld, där lidanden och skilsmässa höra till det förgångna.

MRS ALMEDA OLIVIA JOHNSON.

I St. Paul, den skandinaviskt amerikanska staten Minnesotas vackra hufvudstad, föddes den 20 februari 1876 Almeda Olivia Engström; hennes lefnadsdag ändades den 17 februari 1904, innan hon ännu fyllt 28 år.

Redan i den tidiga ungdomsvåren sökte hon Herren; vid femton års ålder fann hon frid med Gud; och på våren 1892 förenade hon sig med metodist-kyrkan, inom hvilken hon med trohet verkade intill lifvets slut. Hon hade den stora lyckan att äga ett mildt, ljust och gladlynt sinnelag; var därför älskad af alla och spred solsknen omkring sig samt var eftersökt af både äldre och barn. Detta gaf henne

också framgång uti det kall, som hon valt — att undervisa barn i de offentliga skolorna.

Mrs Almeda O. Johnson.

Ett mera särskildt verksamhetsfält inom Guds församling öppnade sig för henne, då hon den 11 september 1901 ingick i äktenskap med sin nu efterlämnade make, pastor Louis Johnson. Under deras korta, men lyckliga sammanlefnad föddes åt dem en liten dotter, Myrtle, ännu för ung att fatta hvad hon förlorat genom den kärleksfulla moderns hädanfärd.

Redan på sensommaren 1903 blef hennes hälsa vacklande; på hösten flyttade hon med sin make från Mankato, där han varit pastor, till deras nya arbetsfält i Wausau, Wisconsin. Hennes kroppshydda blef allt svagare, lidandena kändes stundom mycket svåra; men allt bar hon med stilla undergifvenhet. Hennes andes blick mot evigheten var ständigt klar; fullkomlig frid rädde i hennes själ; och med ett ljuft leende öfver det tärda anletet flyttade hon till Faderns boningar i ljuset.

MRS HELEN ELISABET GLEMAKER.

I en gammal svensk psalm säges det, att "ej döden skonar åren"; sanningen af detta välkända yttrande bekräftas oupphörligen af den dagliga erfarenheten. Detta fick äfven den unga kvinna, hvilken namn här ofvan är skrifvet, helt nyligen röna. För henne var dock döden icke någon förskräckelsens konung utan en budbärare från en bättre värld; ty i hennes hjärta lefde den Frälsare, hvilken är uppståndelsen och lifvet.

Mrs Glemaker föddes i slutet af juni månad år 1880; och hon afled i Brainerd, Minnesota, den 13 oktober 1904.

Den 29 juni 1903 ingick hon i äktenskap med pastor N. P. Glemaker; denna förening blef mycket lycklig, men den upplöstes genom makans död, sedan den varat blott ett år och några månader.

Mrs Helen E. Glemaker.

Kort som hennes arbetsdag var, blef den dock ingalunda utan frukt. Ty Mrs Glemaker var brinnande af nit för Guds rike och deltog verksamt i arbetet därför; hon förstod också att verka, medan dagen varade. Särskildt ägnade hon sig åt barnen i söndagsskolan och i "junior league", i hvilkas

hjärtan hon nedlade ädel säd, sådan som kommer att länge bära frukter. Älskad var hon ej blott inom familjen och släkten utan ock af en stor skara vänner, både engelsktalande och svenskar.

Före sin död afgaf hon ett klart vittnesbörd om bereddhet och förtröstan på Frälsaren. Hon är nu hos honom och har fått nådelönen af hans hand.

MRS JOHANNA MARIA BÖRGESON.

Denna åldriga Herrens tjänarinna, änka efter pastor Bengt Börgeson, kallades från mödornas värld till den eviga vilan den 19 juli 1904, uti Atwater, Minnesota. Hon föddes uti Tolö socken uti Halland den 15 sept. 1819; var alltså vid sin hädanfärd nära 85 år gammal.

Till Amerika anlände hon år 1867; och under några år delade hon med sin make "resesystemets" växlande erfa-

renhet, då han såsom pastor flyttade från en församling till en annan. Därefter bosatte de sig på sin lilla landegendom i närheten af Atwater. Sedan hon blifvit änka, tillbragte hon de sista åren af sitt lif hos sin dotter och måg, hvilka troget och kärleksfullt vårdade sig om den gamla modern.

Mrs J. M. Börgeson.

För somliga, kanske de flesta människor, utgöra lefnadsdagens sista timmar en tid af sjukdom och svåra plågor. Detta slapp moder Börgeson att genomgå. Hennes lifs lampa likasom utslocknade, emedan oljan var förtärd. Hon hade nått den gräns, utöfver hvilken jorden ej har något mera att bjuda. Herren tog henne därför hem till sig.

HANNA ELISABET ENGSTRÖM.

Pastor A. G. Engström, vår gamle välkände broder inom västra konferensen, har ej blott fått under en lång verksamhet röna flyttningssystemets besvärligheter, utan också sett den ene efter den andre af unga, förhoppningsfulla barn ryckas ur familjekretsen. Redan förr hade sönerna Otto och Leonard kallats hädan; och nu har under detta år den enda dottern, Hanna Elisabet, fått lämna jordelivets pröfningar, för att flytta till det eviga hemmet i en bättre värld.

Hanna Elisabet Engström föddes i Stratford, Iowa, den 19 november 1874 och afled i Burlington, Iowa, den 12 juni 1904,

innan hon ännu nått trettio års ålder. — I september månad förra året insjuknade hon i tyfusfeber. Synbarligen botad från denna sjukdom, återvann hon dock aldrig full hälsa och krafter. Hon fick ett bröstlidande, som utbildade sig till lungdot, hvarigenom hon allt mera försvagades. Vid vinterns början måste hon afsäga sig sina tjänster såsom orgelnist i församlingen och lärarinna i söndagsskolan; och att hon där varit omtyckt, visade församlingens ungdom genom att talrikt samlas i pastorsbostället, uttrycka sitt deltagande och lämna henne en fruktig välgäfv.

Under vintern led hon mycket; på våren aftogo hennes krafter hastigt. Tålig i lidandet, förtröstande på Herren, längtade hon efter den stund, då hennes förlöste ande skulle svinga sig högre upp. Och vid den tid på året, då naturen påtager sig sin skönaste skrud, blef hon flyttad till det paradiset, där blomstren aldrig vissna, och där lifvets träd bär sköna frukter hela året igenom.

Föräldrar och två bröder vänta att en gång återse henne i det land, där man icke skiljes mer.

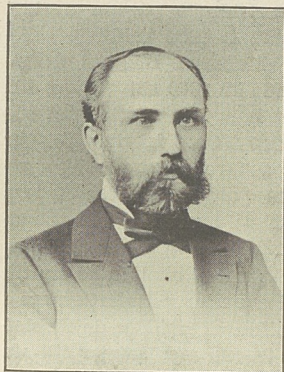

SVEN PETER SWENSON.

Immanuelsförsamlingen uti Brooklyn, N. Y., är en bland de äldsta inom svenska metodismen i östern. Ännu är den blomstrande och mäktig; och vida större skulle den vara, om ej från densamma utgått en mängd trogna medlemmar, hvilka på andra trakter antingen börjat nya föreningar eller förstärkt redan för handen varande.

Bland de ursprungliga medlemmarna af Immanuel i Brooklyn var den ädle, trofaste broder, hvilkens namn läses här ofvan. Inom denna församling har broder Swenson under en generation intagit en ledande ställning. I nitet outröttlig, i troheten orubblig, i hela sin umgängelse helig, ödmjuk och fridsam, var han en man, hvilkens lif vittnade om ett nära förhållande till Gud; och hans inflytelse var därför allt igenom välsignelserik.

Han föddes i april månad år 1836; han flyttade till de saligas rike i höjden den 8 januari 1904; hans jordelifvarade under 67 år 8 månader och 18 dagar. Under mera än 30 år tjänstgjorde han såsom Immanuel-församlingens kassaförvaltare; och att han skötte denna maktpåliggande tjänst med trohet, behöfver nog ej sägas.

Sven Peter Swenson.

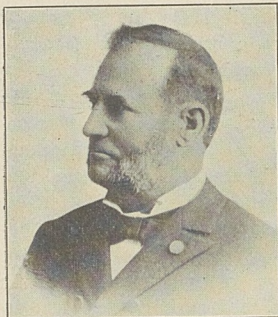
i frid flyttade han till Faderns hus med de många bönigarna.

ANDREW EMANUEL LÖFGREN.

Det är nu snart trettio år, sedan den, som skrifer dessa rader, för första gången såg den svensk-amerikanska staden Moline vid den berömda Mississippi-flodens strand; och det första hem, i hvilket vi gästade, tillhörde vännerna Löfgren. Detta var ej den enda gång vi där blifvit mottagna; och minnet af deras hjärtliga välvilja skola vi alltid bevara. De voro då bägge i sina bästa år; nu hafva de bägge gått öfver gränsen.

Broder Löfgren föddes i Gäfle, Sverige, den 4 september 1831; han kallades till det rätta hemmet den 10 november 1903. År 1854 blef han i äktenskap förenad med Eva Kilström; hon lämnade jordelifvet den 27 maj 1901. Han längtade att få snart möta henne i en bättre värld;

hans önskan är nu uppfylld. Utan smärta, utan någon föregående sjukdom afsomnade han fridfullt på sin post, i Deere & Co:s vakthus.

Andrew Emanuel Löfgren.

Makarna Löfgren utvandra år 1863 till Moline, Ill., där han fick anställning vid Deere & Co:s fabrik. Ett par år senare förlorade han genom olyckshändelse högra armen; hvarefter han tjänstgjorde såsom vaktman.

År 1867 anslöto de sig till till svenska metodistkyrkan i Moline, af hvilken de förblevo trogna medlemmar till sin död. Broder Löfgren var en i alla afseenden sann och trofast Jesu lärjunge. Hans böner och vittnesbörd voro lifvande uttryck af hans innerliga umgängelse med den himmelske Fadern. Hans yttre vandel var ej blott oklanderlig, utan verksam och gagnelig för Guds sak. — Utom af den stora skaran vänner och bekanta, saknas han särskildt af de efterlämnade barnen, tre söner och tre döttrar. För dem var han en huld och trofast fader; i deras hjärtan lefver han i välsignad åminnelse.

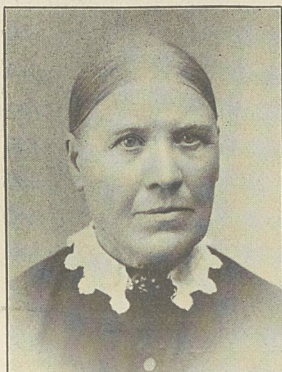

MRS. BERTHA MUNSON

föddes i Åsen socken uti Skåne den 24 augusti 1821; och hon afsomnade fridfullt uti sitt hem i Lincoln, Nebraska, den 5 september 1904, några dagar efter det hon nått en ålder af 83 år. Såsom en mogen kärfve inbärgades hon i den himmelska ladan.

Familjen Munson flyttade år 1864 från Sverige till Illinois, hvarest de bosatte sig först uti Princeton och sedan i Kewanee. Därifrån flyttade de till West Hill, Ne-

braska, hvarest de bodde på sin landtegendom till år 1893, då de flyttade till Lincoln.

Mrs Bertha Munson.

Med sin nu efterlämnade make, Nels Munson, förenades hon i äktenskap den 13 dec. 1856. Af deras fyra barn lefva ännu tre, bland dem sonen Peter Munson, vår välkände presiderande äldste för Nebraska distriktet i västra konferensen.

För omkring femtio år sedan blef Mrs Munson omvänd till Gud; och hon har allt sedan den tiden lefvat i en helig umgängelse, ett mönster för sin omgivning, aktad och älskad så väl inom sin familj som af dem, med hvilka hon kom i beröring. Lidandet under den sista sjukdomen var stundom svårt; men det bars tåligt, och under glad förvissning att det snart skulle utbytas mot den härlighet, som skall uppenbaras på Guds barn.

Frid öfver minnet af den äldriga modern i Israel!

Vinterblommor.

AF

Otto Lundell.

*Hvem danade de blommor små, på fönsterrutan där?
Hvem vattnade i vinterkylan deras kalkar här?
Ack ingen — likväl såg man dem i vinterfrost och snö,
Tills våren kom och blommorna i solens sken sågs dö.*

*Mot jordens sköte föllo de i strida tårars flod,
I hennes mjuka, ljufva famn, som öppen för dem stod,
Och snart hon blomstrade så skön, med barnen i sin famn.
De voro hennes lif och blod, men hade intet namn.*

*Och vinden smekte ängen grön och solen brände het,
Och jordens ögon tårades, uti dess sken hon grät.
Och snart man såg ett litet moln, där uppe i det blå,
Men hvar det molnet kom ifrån, man kunde ej förstå.*

*Det ilade framåt, framåt, på himlens azurhvalf,
Så skyndsamt, skyndsamt lycktes det, att hjärtat riktigt skalp.
Men vintern kom och stormen hven, så bister och så kall,
Och blommorna de föllo ner i hvita flingors fall.*

Metodistbilder.

AF

A. A.

Under denna rubrik började vi i sista årgången af Vinterrosor att presentera några bilder af kyrkligt intresse och väntade få ännu flera detta år, men med undantag af nybyggda kyrkor hafva vi ej lyckats finna så många; dock vilja vi fortsätta och hoppas intresset skall stegras år från år.

Lägermöten äro egendomliga för Metodismen och hafva under årens lopp varit till obeskriflig välsignelse. Antalet som under dylika möten blifvit väckta till besinning och funnit den kostbara pärlan är i sanning stort, och ännu i dag äro de till den allra största välsignelse. Ibland de lägermötesplatser hvilka äro mest beryktade för sina segerrika möten är Des Plaines, Ill.

Platsen är belägen cirka 12 mil från den bullersamma staden Chicago.

Tre olika nationaliteter hafva här sina möten samtidigt, nämligen amerikaner, norrmän och svenskar, och tusentals människor samlas på denna grund under de skuggrika träden för ett gemensamt mål, nämligen att tillbedja alltets Gud.

Svenskarne hafva här haft sina årliga lägermöten i nära fyratio år. Att börja med hade man endast ett tillfälligt tält som tjänade både som kyrka och boningshus. Under åren hafva stora förbättringar gjorts och många familjer hafva sina små treffiga hus där de bo bekvämt en månad eller mera under sommaren.

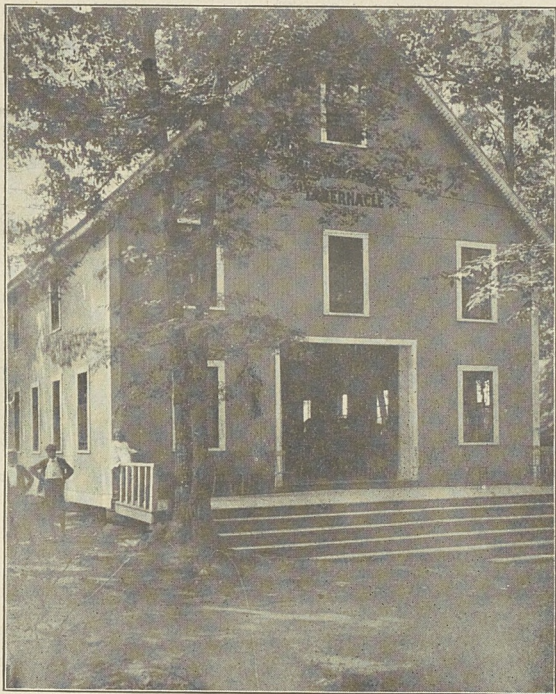
Svenska tabernaklet å Des Plaines.

Se här bilden af det svenska tabernaklet där sammankomsterna hållas. En skara predikanter äro samlade och likväl är det somliga som icke voro närvarande då en af de unga damerna med sin kamera tog bilden som här presenteras.

Tabernaklet är icke något storslaget, men mått och steg äro tagna för byggandet af ett nytt, och tor-

de vi ett annat år kunna visa bilden af det nya tabernaklet.

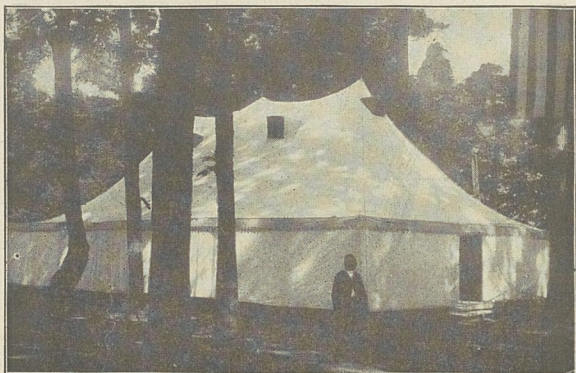
Skrifvaren af dessa rader hade tillfälle att besöka

Svenska tabernaklet i Sterling Junction.

tre olika lägermöten i östern under sommaren. Den första var Sterling Junction, i närheten af Worcester, Mass. Platsen är mycket naturskön och impone-

rande. Den ligger på en höjd som är bevuxen af stora majestätiska träd, hvilka gifva riklig skugga under sommarhettan. Äfven här hafva svenskarne ett tabernakel ganska rymligt och ändamålsenligt samt en rymlig restaurant. Gudstjänsten är slut och predikanterna samt en del af församlingen stannar ett

Mötestältet på Ossining svenska lägergrund.

ögonblick på trappan medan en ung "gentleman" passar på och får bilden som här presenteras.

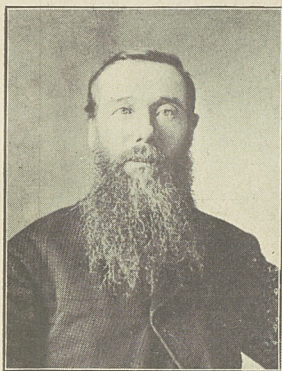
Ossining, N. Y., eller Sing Sing, såsom den förr kallades, är en mycket beryktad lägermötesplats. Den är belägen utmed den sköna Hudson floden omkring en timmas väg ifrån New York.

Läget är högt och romantiskt och naturen förtjusande. Stora och framgångsfulla möten hafva hållits å denna grund under många år, men intresset

tyckes vara i aftagande bland amerikanerna, då där-
emot det förökes mer och mer ibland våra landsmän.

Förutom tabernaklet som här presenteras hafva
vi ett rymligt hotell som bär namnet "Kristens hvi-
la" samt en god restaurant och ett mindre kontor.
Ett större tabernakel kommer nog snart att taga
platsen af det nuvarande.

I Pontiac, R. I., hölls och lägermöte, vid hvilket

John Swenson.

jag hade glädjen närvara,
men lyckades ej få någon
bild för Vinterrosor denna
gång. Platsen är mera ny
och endast tält användes
ännu.

Församlingen i Dono-
van, Ill., firade en jubel-
fäst i anledning af dess 50-
åriga tillvaro. Den hölls i
förening med konferensens
sammanträde därstädes
den 23 september. För-
samlingen organiserades af

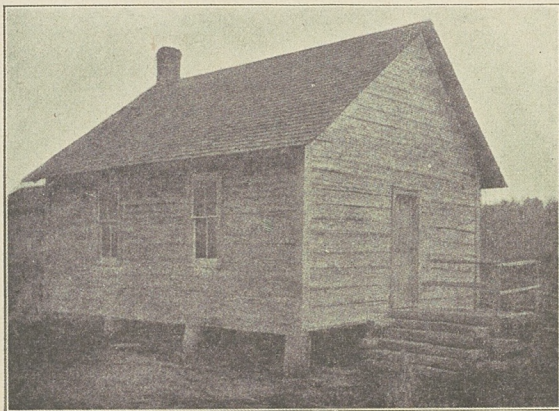
pastor S. B. Newman och tretton personer anmälde
sig till medlemskap, af hvilka två ännu lefva. En
af dessa, John Swenson, höll ett tal vid jubelfästen,
hvilket var särdeles lyckadt.

Dessa som voro med för femtio år sedan äro snart
alla gångna, och vi hafva endast minnet af dem kvar.

Den kyrkliga verksamheten fortplantas dock från
det ena släktet till det andra och nya församlingar

bildas här och där ännu i dag. Från Finland hafva tusental emigrerat under de sista åren och bosatt sig i Minnesota och Michigan med flera stater. De hafva ej helt och hållet lemnats såsom får utan herde, ty Herrens sändebud har sökt upp dem och samlat dem omkring det gamla kära ordet.

Den första metodist-kyrkan i Amerika bland detta

Första finska M. E. kyrkan i Amerika.

folk byggdes år 1892 i Split Rock, Minn., och invigdes på nytt år 1904. Den är enkel, men dock af historiskt värde, emedan det är den första metodistkyrka bland finnarne i detta land.

I den vackra staden Minneapolis, Minn., hafva tusentals af våra landsmän slagit sig ned och stora präktiga tempel af olika denominationer finnas. Den

ståtliga kyrkan som här presenteras byggdes under förlidit år och är en af de bästa och mest ändamåls-enliga kyrkor inom metodistsamfundet i Amerika. Den är byggd af tegel och huggen sten. Har tvänne våningar, med söndagsskolrummen i den lägre. Hör-salen med läktare har sittplatser för omkring 700 personer. Egendomen i sin helhet är en verklig prydnad och en heder för församlingen.

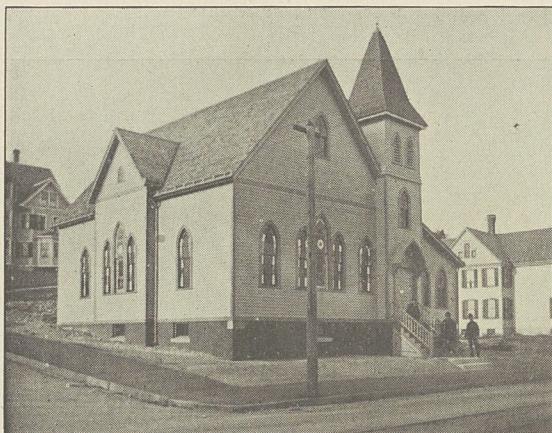

Första kyrkan i Minneapolis, Minn.

Från höga norden flytta vi oss ända till östern nämligen till Ansonia, Conn., där också en ny och mycket trefflig kyrka blifvit byggd under det sista året. Om den ej är byggd på ett berg så är den åtminstone på en höjd, ty den är synlig öfver hela staden. Den har ett präktigt läge och är väl byggd och är en prydnad för samhället. Vid sidan af kyr-

kan är en mindre sal, som afskiljes eller förenas med kyrkan medels "sliding doors"; dessutom är det kök i källaren. Värdet af hela egendomen är \$5,700

Från österlandet flytta vi oss ända till fjärran västern nämligen Tacoma, Wash. I denna stora och framåtskridande stad hade våra landsmän en mindre

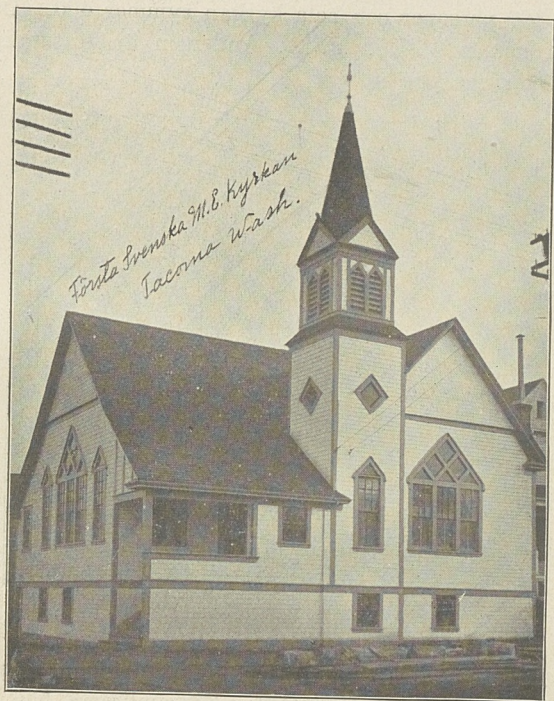

Kyrkan i Ansonia, Conn.

kyrka som under året blifvit omändrad och tillbyggd så att den nu är en af våra bästa och vackraste kyrkor på västkusten. Invigningen skedde den 31 jan. 1904 och förrättades af biskop Cranston. Hela egendomen värderas till \$7,000.

I Edmond och Harmony, Wash., hafva nya kyrkor byggts och i Fremont, Seattle, har den inköpta

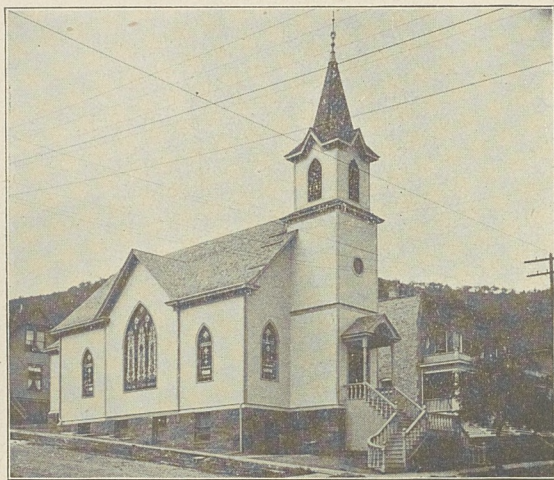
kyrkan undergått stora förbättringar, men utrymmet medgifver ej att införa bilden af dessa denna gång.

Kyrkan i Tacoma, Wash.

Duluth, Minn., är en särdeles liflig och framåt-skridande stad belägen vid sjön Superior. Kyrkan som här presenteras har ombyggt under året och

invigdes i juli månad under stora högtidligheter. Den är smakfullt dekorerad och belyses med elektriskt ljus såväl som gas. Läktaren har sittplatser för 100 personer och hela kyrkan rymmer 400. Det hela kostar \$6,000. J. A. Anderson är församlingens nitiske pastor.

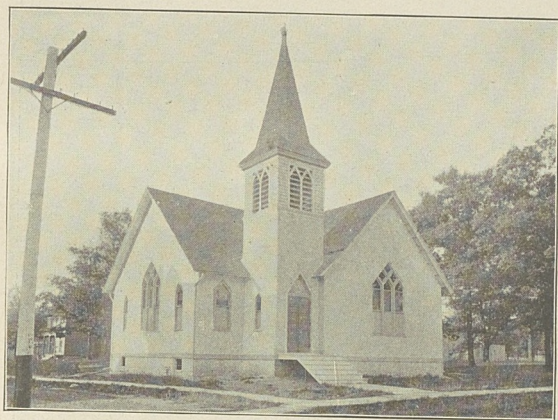

Kyrkan i Duluth, Minn.

Highwood är beläget utmed sjön Michigan, några stationer norr om Evanston. Församlingen här är en frukt af de studerandes verksamhet. Under de sista åren isynnerhet har arbetet krönts med synnerlig framgång. Kyrkan, belägen i centern af staden och byggd å en hörntomt, rymmer 200 personer. He-

la egendomen värderas till \$3,000, och är utan skuld. Vål gjordt i sanning! Församlingen har allaredan ett sextiotal medlemmar och en ljus framtid.

I den stora staden Chicago hafva de svenska metodisterna redan ett tjoftal kyrkor, men ännu byggas flere, och de gamla få ge rum åt nya och mera ändamålsenliga.

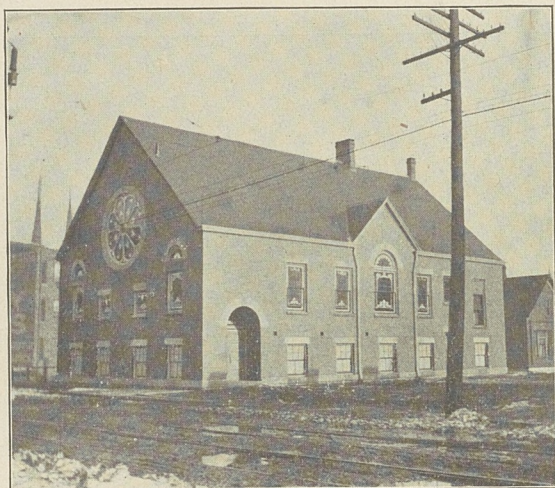

Kyrkan i Highwood, Ill.

Emanuel-församlingen har under flera år haft en halfbyggd kyrka på en olämplig plats. Hela egendomen såldes och en hörntomt väl belägen köptes, å hvilken en i allo praktisk byggnad uppfördes under förlidet år. Kyrkan är af tegel och har två våningar samt ett godt pastorsboställe i förening med densamma. Den är 75 fot lång och 46 fot bred. Hörsalen

rymmer omkring 350 personer. Hela egendomen värderas till \$18,000.

Austin är en vacker förstad på vestsidan af Chicago. Här börjades verksamhet redan under pastor S. B. Newmans tid, men af en eller annan orsak nedlades den för en tid men måste dock upptagas igen.

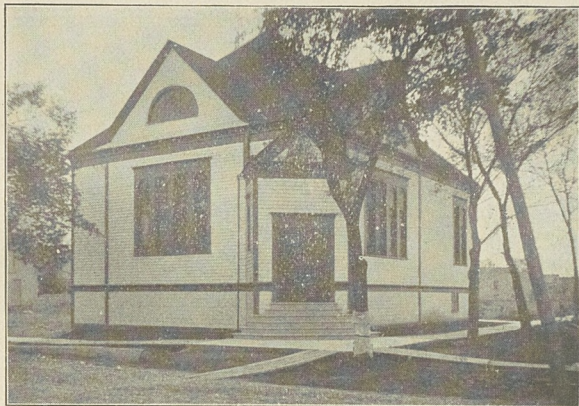

Emanuel-kyrkan, Chicago.

Ett gynnande tillfälle gafs det flydda året att få köpa en kyrka tillhörande kongregationalisterna. En hörntomt köptes och kyrkan flyttades och ställdes i det allra bästa skick. Den utmärkta egendomen kostar endast \$2,250. Den har stora fönster af fär-

gadt glas och i ett af dessa är pastor S. B. Newmans namn insatt.

I Svenska Metodismens historia berättas om huru S. B. Newman med flera af de gamla veteranerna predikat i St. Charles, Ill., för omkring femtio år tillbaka, men ej förr än några år sedan ha vi haft någon

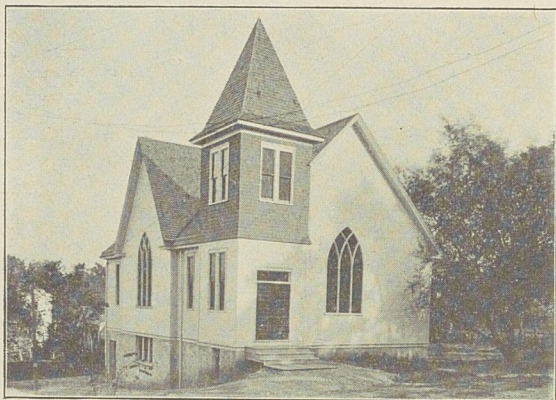

Kyrkan i Austin, Ill.

församling därstädes. Studerande bröder från Seminariet i Evanston hafva besökt platsen och deras arbete har krönts med framgång. Det trefliga templet uppfördes under förlidet år och invigdes den första söndagen i oktober. Hörsalen är rymlig och inbjudande och i den nedre våningen är rum för söndagsskolan och mindre möten.

Uti den vackra staden New Haven, Conn., ha våra

vänner fått tillbedja Gud å en hyrd sal under en tid af år, men ett tillfälle yppades äfven här under förra året att köpa en kyrka af ett annat samfund och med den praktiske pastor C. Paulson i spetsen grep församlingen tillfället och köpte hela egendomen med allt tillbehör för \$5,000. Kyrkan rymmer ett par

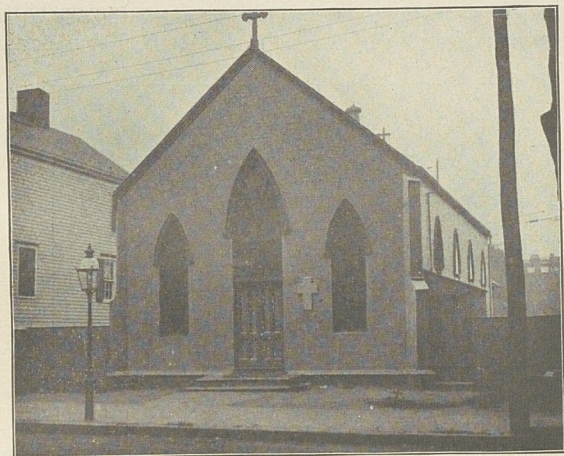

Kyrkan i St. Charles, Ill.

hundra personer, har piporgel och god undervåning med värmapparat.

Församlingen i Philadelphia läsa vi om i böcker-
nas bok, men ej den hvilkens kyrkoegendom vi här
hafva nöjet att presentera. Vår kyrkliga verksam-
het i denna stora stad är jämförelsevis ny och det
är ingen lätt sak för en liten församling att få egen
lokal i en sådan stad, men äfven här har det lyckats

efter träget arbete och mycket bekymmer att finna ett rum för tillbedjan och dyrkan. En tomt 64 fot bred och 80 fot lång med två trähus uppå om 9 rum hvardera har köpts för \$5,500 och den nedre våningen har blifvit inredd till gudstjänstlokal. Tomten är väl

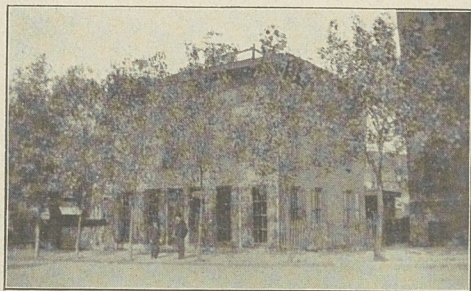

Kyrkan i New Haven, Conn.

belägen och egendomen lämnar en välbehöflig inkomst åt den lilla församlingen.

Den första svenska metodistpredikan i Lincoln, Nebr., hölls den 20 oktober 1886. Den 8 juli 1889 organiserades församlingen af pastor Olin Swanson, som då var presiderande äldste. Den 14 april 1891 beslutade den lilla församlingen att en byggnadstomt

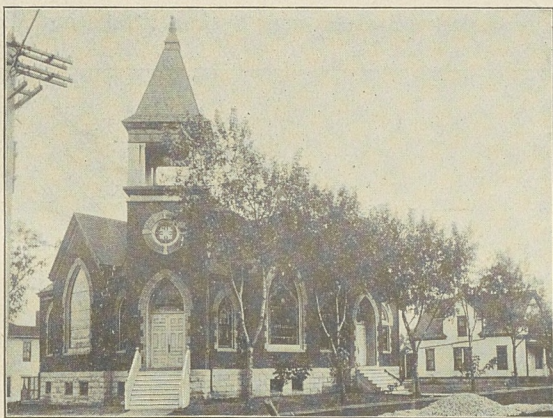
skulle köpas, och å denna tomt uppfördes ett enkelt kapell, som invigdes söndagen den 24 maj 1891, och detta anspråkslösa hus fick tjäna församlingen i tolf år, ehuru det visserligen flyttades till Adertonde och J gatorna, kyrkans nuvarande läge. Den lilla kyrkan blef både förfallen och för liten; och därför beslutades att mått och steg skulle tagas för att bygga en bättre och mera tidsenlig kyrka, och på våren 1903 påbegyn-

Kyrkoegendomen i Philadelphia, Pa.

tes arbetet och nu står denna präktiga kyrka fullbordad, ehuru ännu icke invigd. Audiensrummet är 36×37 fot, med sluttande golf, och gifver komfortabla sittplatser till 190 personer. Bänkarne äro cirkelformiga. Söndagsskolrummet är 24×27 fot och afskiljes från audiensrummet medelst "rolling partitions", och då dessa öppnas kan lätt rum beredas för 300 personer. Dessutom finnes ett mindre klassrum, 10×14 fot, samt ett kök, och under söndagsskolrummet äro fyra boningsrum för kyrkväktaren. Kyr-

kan är byggd af trä och sedan tegelklädd. Fullt färdig blir dess kostnad i det närmaste \$8,000. Ett stort företag för den lilla församlingen, men hitintills har Herren underbart hulptit dem. John A. Gabrielson

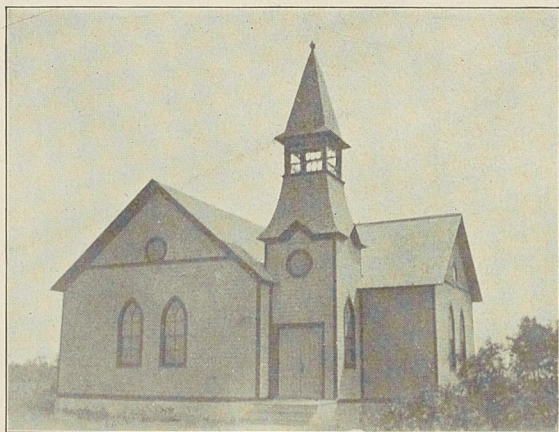
Kyrkan i Lincoln, Nebr.

är församlingens pastor. Herren fülle det nya templet med sin härlighet!

Söndagen den 22 november 1903 var en betydelsefull dag för den lilla församlingen i Cedar, Mich., ty då invigdes församlingens treffiga kyrka. För ett par år sedan vågade man icke tänka på ett kyrkobyggnadsföretag där på platsen, men Herren har hulptit, så att de nu hafva ett kyrkligt hem. Såsom synes af bilden är kyrkan treffig och motsvarar väl sitt

ändamål. Platsen är betydelsefull och har en god framtid. Axel Ström är församlingens pastor.

För hvarje kristtrogen människa bör det vara orsak till verklig glädje att ännu i denna tiden så många hus byggas där Gud tillbedes. Intet hus på jorden är så betydelsefullt som kyrkan. Icke ens skol-

Kyrkan i Cedar, Mich.

huset kan jämföras därmed. Där förkunnas frälsningens budskap, där sjungas Sions sånger och där får den svage styrka, den sorgsne tröst och den fridlöse frid.

Må hvarje tämpel vara ett rum där Herren bor och där han välsignar sitt folk med frid.

Tonkonstens värde.

AF

Albert Ericson.

tt tonkonsten — denna sköna konst, som i toner söker gifva uttryck åt olika känslor och själstillstånd — är ett lån från en högre värld än den för våra yttre sinnen förnimbara, lär väl ingen betvifva; och den tjusningsmakt, som tonerna utöfva på allt lefvande, är lika obestridlig. Men det är isynnerhet på människohjärtat, som musiken utöfvar sina sublimate intryck. Antingen det är de milda tonerna framlockade ur Aeolsharpan eller bäckens glada sorl, eller vindens djupa suckar i trädens topp, då löfven affalla, eller sångfåglarnes drillar i lunden, har musiken en trollmakt, hvartill människoanden gärna öfverlämnar sig; ty denna, utgången från det oändliga urväsendet till allt lif, allt ljus, all fullkomlighet, ehuru försvagad af synden och fångslad i materiens sköte, där den blott kan ana och på sin höjd i lyckligaste förhållanden hafva en försmak af, men ej fullt njuta den ursprungliga friheten och harmonien, som utgör hennes väsendes natur — människoanden skakar dock allt som oftast på sina fjättrar och söker åtminstone att uppfånga en och annan stråle af den

klarhet, som de stäckta vingarne neka den att närma sig i denna vansklighetens sfär. Ingen tid, ingen ålder, ingen samhällsställning finnes, där denna stråle från ett evigt ljushaf icke någon gång och på ett eller annat sätt ger sin närvaro tillkänna; ty musiken är ett af de medel — och i sanning icke det minst sköna — som människan från sitt urhem erhållit för att kunna gifva luft åt sin inneboende gudomsanda. Den är ett språk, men ett själens, ett känslans språk, upphöjdt öfver de så kallade hvardagsspråken, men med dessa sammanbundet genom poesimens språk, som med musiken är så nära förenad, att de båda i vissa punkter sammansmälta till ett det första, konstigaste och fullkomligaste af alla ton-instrument — *sångrösten*.

Musikens gåfva ligger ock, fastän i olika grad, nedlagd i hvarje människas naturväsen. Icke sällan höres barnet, redan innan det kan återgifva någon hörd melodi, ge tillkänna rytmiska takter med gnolande eller trumning med händerna. Också är musikens historia i det närmaste lika gammal som mänskosläktets; åtminstone känna vi intet med den ringaste bildning begåfvadt folkslags historia, däri icke äfven något slags tonkonst är nämnd. Långt tillbaka i forntiden talas i mytologiens allegoriska framställningar om en Orfeus, som med sin lyra drog till sig stockar och stenar samt därvid tämjde de vildaste djur; om sirenerna, hvilkas sång drog skeppen i kvaf, m. m.

Men längre tillbaka i tidens morgon när morgonstjärnorna sjöngo tillsammans till Allfaderns ära och

alla Guds änglar jublade af fröjd, då framstod musiken i sin högsta såväl som ädlaste makt. Och hur mången gång sedan dess har den icke visat sig äga en makt, som intet kunnat motstå och som öfvergår all beskrifning. Den våldsamma anda, som esomoftast tog besittning af Israels konung och trots hans motstånd besegrade honom, måste dock vika, då den fromme ynglingen David lät sina öfvade fingrar löpa öfver harpans strängar. Bunyan låter sin "Pilgrim" sjunga allt som oftast på sin mödosamma färd för att hålla modet uppe och utestänga dysterhet från sitt sinne. Ja, det finnes få tillfällen i det mänskliga lifvet, då musiken ej i någon grad utöfvar sin underbara makt; och få äro de känslorörelser, som ej genom toner kunna uttryckas. Månet sorgbundet hjärta har, så att säga, dränkt sin smärta i melodiernas vågor; mången ängslig själ har känt sig lättad af musiciens upplyftande toner.

"Tanke, hvars strider blott natten ser,
Toner, hos eder om hvila den ber.
Hjärta, som lider af dagens gny,
Toner, till eder, till er vill jag fly."

I krigstumultet och under fälttågets strapatser eldas soldatens mod vid trumpetens smattrande ljud. Hvem har ej hört hvad Napoleon Bonaparte gjorde vid ett tillfälle, då hans armé kom till ett trångt pass mellan Alperna och där nödsakades att stanna, emedan de branta klipporna hindrade trossens vidare fortskaffande. Han red fram till anföraren för mu-

sikkåren och begärde att få se hans notbok. Sedan han bläddrat en stund däri, sade han, pekande på ett visst stycke i boken: "Spela upp det där!" Hela kåren slog ackord på sina instrument, spelade det liffiga stycket — och öfver klippor och stenar bar det af i full fart med trossvagnarna och fotfolket.

Andlig musik har större makt öfver onda inflytelser än allmänt antages och är därför en mäktig faktor i den evangeliska verksamheten. "Han öfvervinner oss genom sin sång," sade den hätske kardinalen Cajetanus om Luther vid reformationens början. Luthers sånger hade således kraftigare inflytande på kardinalen och många andra, än de påflige prästernas list och bedrägeri samt hela den romerska kyrkans rikedom och anseende. Den nitiske missionären Elis framlade på sin tid vid ett missionsmöte i London en lifvande berättelse om, huru de nyomvända på Madagaskar uttryckte sin himlaborna glädje uti sång. Stundom i mörka natten kom ett antal infödda lärare, på hvilkas hufvuden den hedniska regeringen hade satt ett pris, till missionären för att fråga honom om meningen af olika delar af det gudomliga evangeliet; och en natt, då de sålunda samtalat om den nådige Frälsarens kärlek, blef deras hänförelse så liflig, att en af de äldste utropade: "Herr Elis, vi måste sjunga." "Sjunga," sade denne; "veten I icke, att vi äro omgifna af spioner. Att sjunga nu vore att sätta edra lif på spel." De fortsatte en stund med samtalet, men slutligen öfverflödade deras fröjd till den grad, att de sade: "Vi måste sjunga!"

Han påminte dem åter om deras fara, men de blott svarade: "Vi skola sjunga lågt"; och på böjda knän uppstämde de en sång lik denna:

"Vak upp, min själ, vak upp och sjung
Till Återlösaren, din Kung!
Låt ämnet för den sången bli
Hans ömma kärlek, stor och fri.

Han såg vår fara, såg vår nöd,
Och frälste oss från evig död;
Och än i nåd hos oss han bor:
Hans ömma kärlek — ack, hur stor!"

"Men jag kunde icke sjunga," tillade missionären, "jag kunde endast gråta." Vid ett senare tillfälle reste han upp till hufvudstaden, sedan förföljelsen upphört, och där sammanträffade han på gatan med dessa samma män, hvilka nu, delande sig i två rader, en på hvardera sidan om honom, började sjunga samma sång, men icke nu med dämpad stämma, men högt och lifligt, i glädje däröfver, att de ej längre behöfde frukta för att sjunga sin Frälsares pris.

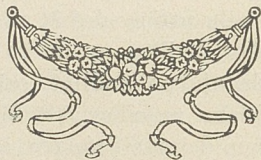
Helig sång, framvällande ur af Guds lof smäktande hjärtan, är en predikan i och för sig. Huru ofta hafva vi ej sett vilsekomna medmänniskor blekna och darra och andras anleten klarna, då Guds barn sjungit någon lifvande från och till hjärtat gående sång, författad af någon, som själf lärt sig att sjunga "i anden", såväl som "med förståndet". Det gudomliga ordet berättigar, ja uppmanar till kristlig

sång på mångfaldiga ställen i såväl gamla som nya testamentet. Den har ock sin grund i det troende hjärtats behof att äfven i sångens form inför sin Gud uttala sitt innersta lif och utgjuta sin klagan, sin bön och sitt lof. Kristlig sång har därför funnits lika länge som kristlig tro och kristligt lif, och under ingen tid hafva dess toner alldeles upphört att ljuda inom den kristna församlingen. Särdeles under tider af mera lifaktighet inom kyrkan har äfven den andliga sången klingat fullare och rikare och i icke ringa mån bidragit till evangeliets framgång, i det den jämte det förkunnade ordet varit ett kraftigt medel att i församlingens hjärtan inprägla den himmelska sanningen och göra den lefvande. Hvad änglarne och de frälstas skaror göra i himmelen, då de sjunga Guds lof, det söka de fromma här på jorden efterlikna, så godt det under främlingskapet låter sig göras. Hvad här börjas i skröplighet, det skall där fullbordas i härlighet; hvad här öfvas i tro, om ock under många brister, det skall där utföras i åskådandets klarhet med fröjd och jubel utan mått. En församling har Gud i sin himmel; där tillbedes han i fullkomlighet, där ljuda hyllningssångernas "hosianna" från odödliga läppar i aldrig tystnande körer. En annan församling har han här på jorden; där vill han ock varda tillbedd, fastän sångerna där ofta äro darrande af svaghet och halfkväfda af gråt, och fastän hyllningen där blott är såsom ett svagt preludium på den hjärtas harpa, hvars strängar först däruppe stämmas till de högre tonarterna.

I helgedomen således, där man får "skåda Herrens ljuflighet och tillbedja i hans tempel", har den kristna sången och musiken sitt rätta och förnämsta hemvist. Men det är ock här, om någonstädes, som sången och musiken böra noga vårdas, på det att de må blifva så fullkomliga, som det är möjligt i denna ofullkomlighetens värld. Men anmärkningsvärdt är dock, att mången menighet tyckes betrakta denna del af gudstjänsten såsom något af mindre vikt, såsom något, hvilket måste vara, men om hvilket man ej behöfver vidare bekymra sig. Det är ej ovanligt att se kyrkobesökare, ja t. o. m. församlingsmedlemmar, som ej ådagalägga det ringaste intresse i denna fråga och ej ens deltaga i sången, då de komma till Guds hus. Vi rekommendera ingalunda till efterföljd de församlingars exempel, hvilka i förvänt nit för kyrkosångens höjande, öfverlåtit icke blott ledningen af densamma, utan hela utförandet åt några lejda sångare och sångerskor, hvilka, om de än sjunga konstnärligt, ingalunda sjunga andligt, och hvilka dessutom begagna sådana melodier, att få, om någon, i församlingen kunna deltaga i sången, äfven om detta vore tillätligt. Men det är dock hvarje församlings plikt att tillse, det kyrkosången noga vårdas, äfven om det ej kan ske utan besvär och kostnad. Tvifvelsutan anse många kyrkogångare, att predikningarne borde vara bättre, och därtill torde de hafva grundade skäl; men predikanterna tycka ock, att musiken borde och kunde vara bättre, samt tro, att en förbättring härutinnan skulle ha ett godt inflytande på

predikningarne. Ty om vid en gudstjänst musiken utföres i otakt och med osäker hand, och psalmerna sjungas i en släpande och disharmonisk tonart, påminnande snarare om ulfvens entoniga läte eller kråkans kärfva krax, än om lärkans rena drill, kan man då förvåna sig, om predikanten, hvilken lik andra dödliga har ett för yttre intryck mottagligt sinne, skulle känna sig stämd att predika i samma tonart. Ett rent, kraftigt evangelium och en högstämd och harmonisk kyrkomusik böra följas åt i hvarje församling.

Därför, lefve den sköna tonkonsten i sin rena och oskyldiga natur i våra kyrkor, i våra hem, i våra samkväm, i våra hjärtan!

Den nya psalmboken.

AF

A. E.

etodisterna hafva alltid och allestädes varit kända för sin varma och lifliga sång vid deras religiösa sammankomster och deras husandakt. De äldsta metodisterna voro stora sångare. En af de första beskyllningarne mot dem var denna: "De sjunga och bedja beständigt". Grundläggaren och ledaren af rörelsen, John Wesley, förstod att uppskatta sångens stora värde samt göra bruk af den för verksamheten. "Sjungen alltid", sade han till sina medhjälpare, "och instämnen med församlingen så ofta I kunnen". Till föreningarne gaf han följande råd: "Sjungen lifligt och med gladt mod. Akten er för att sjunga såsom voren I halfdöda eller halvesöfvande. Lyften upp edra röster med kraft. Blygens lika litet nu att låta eder röst höras i andliga sånger som i förra dagar, då I sjöngen satans visor. Tänken på Gud vid hvarje ord I sjungen". Detta råd är efterföljansvärdt än i dag. Den första psalmbok, som utgafs till bruk inom wesleyanska föreningarne utkom år 1784, hvilken ock begagnades för en tid af metodisterna i Förenta Staterna. Sedan har denna bok

undergått revision flerfaldiga gånger, men ännu återfinnes i den senaste upplagan ett stort antal af de psalmer och sånger, som bröderna Wesley samlade och författade.

Svenska metodisterna hafva ock alltid älskat liflig sång vid sina andaktsöfningar. I början af verksamheten begagnade man den svenska kyrkans psalmbok och sånger af sådana andliga författare, som Rutström, Ahnfelt m. fl. Efter några år utkom en liten samling af sånger genom pastor V. Wittings försorg, hvilken ock sedermera publicerat flerfaldiga sångböcker, hvilka flitigt användts af vårt folk. Men en ordentlig psalmbok för kyrkans räkning var af nöden, och omsider år 1860 utkom en sådan genom amerikanska boklådans försorg. Denna bok, utarbetad hufvudsakligen af pastor J. Bredberg och innehållande 720 psalmer och sånger, ehuru bristfällig i mångt och mycket och utan att vara försedd med melodier, mottogs dock med tacksam glädje af våra församlingar och användes allmänt i 24 år, hvarefter en ny och betydligt förbättrad upplaga utkom år 1884, innehållande 662 nummer. En särskild musikupplaga utgafs samtidigt. Under tiden hafva dessutom flera värderika sångböcker utgifvits inom samfundet, hvaraf särskildt förtjänar nämnas "Herdestämman" och "Jubelsånger", utgifna på svenska bokhandelsföreningens förlag. Emellertid befanns sistnämnda psalmbok ej i allo motsvara sitt ändamål, och både text och musik ansågos böra undergå revision. För detta tillsattes för två år sedan en psalm-

Psalmboks-komitén.

bokskommission af tio från de olika årskonferenserna utvalda män, hvilken efter ett par sammanträden, hvarvid ett sorgfälligt förarbete utfördes, öfverlämnade till ett utskott af tre inom Chicago boende ledamöter att verkställa arbetet. Detta utskott har efter bästa förmåga med flit och omsorg sökt att utföra det stora och viktiga förtroendet, så att, då detta skrives, den nya psalmboken är tillgänglig i bokhandeln och, som man hoppas, redan mått och steg tagits af våra pastorer för att införa den till allmänt bruk i deras respektiva församlingar.

Denna bok är nu kyrkans officiella psalmbok, utgifven på generalkonferensens tillåtelse och med dess understöd. Detta jämte den dryga kostnad, som dess utgifvande förorsakat svenska boklådan, gör det lika nödvändigt som pliktskyldigt för hvarje församling, ja för hvarje medlem att vid de allmänna gudstjänsterna begagna densamma. Det är ock att hoppas, att, om de göra detta och sjunga med mun och hjärta, "i anda och sanning", de skola finna sig rikligen ersatta genom andlig uppbyggelse för den kostnad bokens inköpande förorsakat dem. Vi tro att psalmerna äro så artade, att de skola tjäna till upplysning och väckelse, där så behöfves, och till styrka och stadfästelse i nåden för de trogna.

"Fröjden eder i Herren, I rättfärdige! De fromma höfves att lofva honom. Lofven Herren på cittra, lofsjungen honom till tiosträngad harpa! Sjun- gen honom en ny sång, rören strängarne till härligt jubel!"

Utgående missionärer.

AF

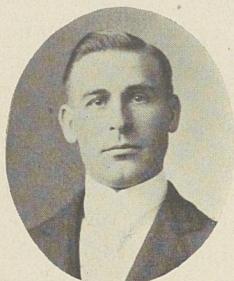
Magna Höckert.

Herren vår Gud har bland Chicago svenska metodister åt sig utkorat tvenne vittnen och gifvit dem nåden att bland hedningarna förkunna evangelium om Kristi outgrundliga rikedom. De båda för detta värf kallade äro pastor C. E. Simpson och Miss Hilda Swan, som redan denna höst afresa till Indien.

Ett afskedsmöte hade anordnats af Epworthförbundets missionsafdelning söndags eftermiddagen den 31 oktober i Fifth avenue kyrkan. Några hufvudpunkter ur pastor Simpsons tal vid tillfället gifva en aning om den kraft, som drifver missionären, samt om denne vår broders framtida verksamhet. Utgående från Joh. 10: 11 talade han öfver Jesus såsom den Gode Herden, som gaf sitt lif ända från födelsen in till korsdöden. Han är äfven den Store Herden, och Hans återlösta äro underherdar, som i sin ordning, enligt Hans anvisning uppsöka, återföra och vårda Hans får. Talaren uttryckte med mycken känsla hur inspirerande det är att se på Jesus. Såsom Kristus missionerade, så ligger missionering i den kristna kyr-

kans natur och är vilkor för hennes bestånd. — Till sist tecknades några drag från det blifvande arbets fältet: Norra Indien är hufvudsakligen befolkadt af arier. Man vet med visshet att evangelium här predikats så tidigt som 180 af Pantænus, ledare för skolan i Alexandria, och ännu spåras kvarlefvor af den tidiga kristendomen, fastän vanstäld af katolsk inflyflytelse. Mottagligheten för evangelium är stor i In-

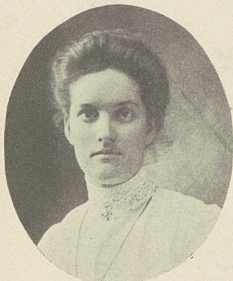
Pastor C. E. Simpson.

dien för närvarande. Under de sista 11 åren har metodisternas verksamhet tudubblats, och det synes som om framåtskridandet skulle fortgå. Pastor Simpson kommer att få sin verksamhet i Morodbad i Norra Indien. Denna stad är en af de äldre och har 72,000 invånare. Metodisterna ha där en högskola med 225 ynglingar

till elever och en boarding skola med 100. Lärarne äro 11 till antalet. 20,000 kristna finnas i distriktet. Till högskolan komma äfven hinduer och muhammedaner, och det fordras af dem att de skola närvara vid religionsundervisning och andaktsöfning. Om dessa ynglingar ej alltid blifva omvända, utgå de dock såsom vänner till missionen och motverka den icke. Af dem som undervisas i regeringens skolor (som äro neutrala i religiöst hänseende) förlora de flesta den religion de haft utan att få någon annan i stället. De kristna skolorna äro därför Indiens hopp.

Att underhålla barn i de kristna missionsskolorna är synnerligen billigt, då beräkningen göres med amerikanskt mynt. För \$15 till \$20 årligen får en gosse allt hvad han för undervisning och uppehälle behöver. Det är således lätt för amerikanska kristna att från sitt eget land missionera i Indien.

Pastor Simpson är den förste predikant, som från våra led kallats till yttre missionen. Han anslöt sig till Centrala konferensen på prof hösten 1903 och har haft församlingsvärd i Hermosa. Resan till det fjärran landet anträdde redan den 19 november.

Miss Hilda Swan.

Miss Hilda Swan, dotter till pastor O. J. Swan i Scandia, Kansas, utgår såsom representant för Kvinnans Yttre Missionssällskap och får sin

verksamhet vid barnhemmet i Pakur, Indien — ett hem, om hvilket vi fått någon kännedom genom nämnda sällskaps afdelning i Sändebudet. Som Miss Swan ej kunde få visshet om sin utresa förrän vid Kvinnans Yttre Missionssällskaps årskonferens något senare, deltog hon ej i afskedsmötet. Hon blef emellertid af konferensen antagen såsom sällskapet's missionär och utresan anträdes i december, tillsammans med andra amerikanska missionärer.

Miss Swan är född i Saronville, Nebraska, 1880 och är den femte i ordningen bland elfva syskon.

Hon graduerade år 1899 från East Des Moines högskola och har fått ett års utbildning vid Chicago Training School.

Välsignade varen I på eder färd att bringa evangelii glada frihetsbud till de fångna andar i hedendomens mörker! Herren göre eder väg lyckosam!

Getsemane.

AF

Leonard Strömberg.

Solguld i strimmor så glittrande fina
Ligger på ängarnes böljande strån,
Långt öfver kullarnes toppar de skina,
Skina i skogen bland darrande slån;
Solguld, som svinner, när aftonen sänker
Sakta och ljudlöst kring nejden sin frid,
Och öfver slumrande blommor det blänker
Finaste dagg uti skymningen blid.

Solguld i fjärran, som tynar och svinner,
Täljande stilla, att dagen är slut.
Aftonens rodnad kring höjderna brinner,
Tills han af skuggorna helt plånas ut.
Stjärnklar står natten; dess mörkbleka dimma
Dröjer i dalarnes fuktiga vrår,
Och på hvar blomma i flyktande timma
Glimmar det liksom en darrande tår.

Tung är den stig du vandrar,
Marias son,
Med kärleksfull Johannes vid din sida.

Den helga påskafesten
Du kommer från
Är endast början af hvad du skall lida.
Förrädiskt öga sett i
Ditt öga in;
Med bittert hat belönas
Nu kärlek din,
Ty mörka makter ifrigt mot dig strida.

I mörker ligger Zion;
Mot templet höga,
I djup, oändlig smärta
Nu ser ditt öga.
Och ner i dalen,
Där Kidron sorlar,
Du tankfull träder,
Och bäcken porlar
Medlidsamt kväde emot människans son.
Du känner bördan utaf världens nöd
Uppå ditt hjärta,
Och därför går du, ödmjuk, god och from
Att bitter smärta
För alla lida, för att alla hela.

Ensam, där nattvinden hälsar med
Brusande,
Susande
Palmer vid berghällens fot;
Ensam, där skuggorna,
Hvälfvande,
Skälfvande
Skocka sig samman i trotsande hot.

Ensam i midnatten,
Lidande,

Kvidande,
Under den tyngande börda han bär,
Ensam att känna de
Tärande,
Skärande
Känslor, i ensliga natten han är.

Tusenårig synd, den världen hopat,
Tanklöst, liknöjdt, inför himlens Gud,
Synd, som hänande till domarn ropat
Straff till mänskors barn med bittra ljud;
Synd, omätlig, dystert, sammanbunden,
Synd, den världen icke bära kan,
Hopat sig i hemska midnattsstunden
Öfver ensam, ängslad smärtans man.

“Fader, min fader, min börda är dystert tung!
Namnlöst jag lider;
Ensam och oförstådd, son utaf Kungars kung
Ängslas och kvider.
Mörk är din himmel, Gud; mörker omkring mig;
Hur jag än blickar upp, kan jag ej se dig.
Fader, den kalken du gaf mig att tömma
Mera än bitter är.
Jag af din nåd begär
Skoning från nöden!
Måste så bittert till kval du mig döma?
Har du förglömt din son?
Har du ej nåd för mig?
Fader, jag krossad är;
Fåfängt jag ser till dig!
Är det ej möjligt att
Lindring du skänker,

Att i förbarmande
Du på mig tänker?
O, det är tungt, så tungt;
Lidandet krossar;
Ingen jag ser, som mig
Från det förlossar.
Gud, du, min Gud, min far,
Hjälplös jag böjer
Mig vid din fotapall,
Stilla jag dröjer
Där; om du ock dig vändt
Vredgad ifrån mig,
Och om förbarmande
Beder jag till dig.
Men om det måste ske,
Fordrar du offret,
Offret det skälfvande,
Kvidande, gråtande,
Offret det flämtande,
Allt öfverlåtande,
Måste det ske, o Gud,
Se, jag mig böjer
Ödmjuk inför din dom,
Och jag mig nöjer
Med hvad du gör!
Fader, min fader, min börda är dystert tung,
Ensam i nattlig väkt, son utaf Kungars kung
Klagar sin nöd.
Men icke viljan min, ej hvad jag önskar,
Ej hvad jag känner, när kvalet mig krossar;
Herre, din vilje ske, o, må din vilje ske,
Hvad den än vara må,
Gif mig blott kraft att gå,
Och midt i smärta och död skall jag le,
Må blott din vilje ske,
Om genom lydnad jag världen förlossar.”

Susning af änglavingar,
Ljus ifrån himlens sal;
Kärlekens Herre bringar
Svar till en själ i kval.

Ängel från fridens boning,
Nådenes kalk i hand,
Kommer till smärtans konung
Nere på skuggfylld strand;

Bringar till sargadt hjärta
Älskande faders bud:
Drick, och din bittra smärta
Bär du med fröjdeljud.

Upplyft ditt skumma öga,
Herren din bön har hört,
Kraften ifrån det höga
Med mig jag till dig fört.

Gå, om ock tusen plågor
Möta dig, gå med tröst;
Allfaderns kärlek lågar,
Styrka han ger ditt bröst.

Blodsvett i glittrande droppar så röda,
Strödda på mästarens panna och kind,
Uti den gryende morgonen glöda,
Smekta af susande, hviskande vind.
Lugn hvilar friden i blicken den klara,
Trygg ligger kraften i häfvande barm,
Färdig han står möta fiendens skara,
Fast han syns ensam och maktlös och arm.

Redo för striden, den svåra, den sista,
Redo att naglas vid korsträdets stam,
Älskande hjärta i döden skall brista,
När han ger offret för släkternas skam.
Men han skall gå, han har kämpat och vunnit,
Himmelens vilja hans vilja ock är;
Ängest och fruktan och klagan försvunnit,
Kraften hans fader i kärlek beskär.

Gyllene strimma i blodfärgad öster
Täljer att natten är flyktad sin kos,
Fåglarna sjunga med jublande röster,
Sköna stå doftande lilja och ros.
Men i Getsemane, hånad och bunden,
Kristus står omhvärfd af fiendehop,
Föres till döden från doftande lunden,
Följd af de hatiskes larmande rop.

Om min väg igenom tiden
Ned i kvalens midnatt bär,
Om jag uti sorgens mörker
Öfvergifven lämnad är,
Vill jag ropa till den fader,
Som från höjden skådar ner,
Och som äfven till den arme
I oändlig kärlek ser.

Jag vill dröja vid hans fötter,
Jag vill bedja om hans nåd,
Jag vill äska af min konung
Hans i allt så visa råd.
Om mig kalken tycks så bitter,
Att jag ej kan tömma den,
Skall jag bedja Gud mig skona,
Ty han är ju städs min vän.

Men som kämpen i det tysta,
Ödsliga Getsemane
Skall jag till min Gud och konung
Ödmjukt och med tröstan be':
Gud, mig skona, hjälpen gif mig,
Dock, ske icke viljan min;
Gif mig nåd, och jag skall vara
Evigt nöjd med viljan din.

Och hvad sedan mig må möta:
Kval och lidande och nöd,
Ängslan uti världens strider,
Sorg och bittert ve och död;
Skall jag gå, ty är min fader
Med mig, när jag framåt går,
Vet jag, att när nog jag kämpat,
Salig jag hans himmel når.

Den märkvärdiga So-
rabji-familjen i
Indien.

AF
Jos. P—ll.

Indien träffar man ett mycket egendomligt och i högsta grad intressant folk, som inflyttade dit år 720 e. Kr. De äro afkomlingar af de gamle perserna och lämnade sitt hemland, då detta intogs af araberna. Detta egendomliga folk kallas *parsis* eller *parsees*. De äro efterföljare af Zoroasters lära, hvars hufvuddrag är tron på en god och en ond gudamakt; de kallas på grund däraf dualister.

Utrymmet tillåter oss icke här att vidare ingå i någon närmare beskrifning om detta intressanta folks gudalära eller deras seder och bruk. Men vi kunna icke förbigå ett viktigt förhållande med afseende på kvinnans ställning bland dem, emedan de härutinnan äro enastående bland alla österländska folkslag. Kvinnan behandlas i allmänhet med stor aktning, och hon har oinskränkt herravälde öfver hushållet, hvars afärer hon handhafver med särdeles förstånd, visdom och sparsamhet. Barn äro en ära och modern kallas i

parseernas heliga böcker "den heliga hemlighetsfulla, genom hvilken faderns förflutna, närvarande och tillkommande härlighet blef vunnen. Hon anses såsom "öfverflödandets gudomlighet och hemmets andliga ljus". Genom denna sin ställning, som hon innehåft under århundraden, är det naturligt att hon i alla afseenden står framom andra österländska folkskvinnor i intelligens.

* * *

Märkligt är att bland denna folkstam hafva högst få anammat kristendomen, ehuru äfven bland dem utförts icke så ringa missionsarbete. En af de få, som man lyckats vinna för Kristus bland parseerna, var en man vid namn *Sorabji*, död 1894 i Poona, en stad belägen omkring 100 eng. mil sydost om Bombay. Kort efter sin omvändelse ingick han i äktenskap med en på Herren troende af sitt eget folk, och tillsammans började dessa kristna makar att missionera bland dem. De stodo båda i förbindelse med ett engelskt missionssällskap och blefvo kända öfver hela Indien för sin verksamhet och sitt gudfruktiga lif.

Madame Sorabji har i all synnerhet verkat mycket för den hinduiska kvinnans uppfostran och intager i följd däraf, näst efter den namnkunniga pundita Ramabai, det främsta rummet i Indien. År 1876 grundlade hon i Poona en högskola för flickor, hvilken hon uppkallade efter Indiens kajsarinna, Victoria. Madame Sorabji är en af de få människor i Indien, som är klarsynt nog att se, att det enda sätt att föra de

olika folken, som nedsatt sig där, närmare hvarandra är att låta deras barn undervisas tillsammans i en och samma skola, och så gjorde hon Victoria högskolan för flickor till en samskola, där barn af europeer, par-

Madame Sorabji.

seer, braminer, judar och muhammedaner undervisas. Hennes försök, som i början betraktades med misstro, har vunnit allt större erkännande, och hennes skola är en af dem i Indien, som intager det aldra första rummet som undervisningsanstalt. •

Madame Sorabji är moder till sju barn, af hvilka sex äro flickor. Då man beklagade henne, att så många flickor föllo på hennes lott, undanbad hon sig all sympati i detta afseende, sägande att hon hoppades få lika mycken heder och glädje af sina flickor som andra af sina gossar. Och så bemödade hon sig att fostra dem för att intaga ett hedrande rum bland sin tids mest framstående kvinnor. Och hon har lyckats så väl, att hon och hennes barn fått namnet "den märkvärdiga Sorabji-familjen".

I förbindelse med högskolan är en kindergartenskola, där små barn undervisas enligt den metod, som begagnas i en dylik anstalt. I högskolans högsta klass beredas eleverna för examen vid universitet i Bombay. Då Victoria högskolan firade sitt tjugufem-åriga jubileum presiderade Bombay distriktets guvernör och talade då med det högsta loford om madame Sorabji och hennes döttrar, "hvilka gjort så mycket för att höja Indiens kvinnor genom att bereda dem en högre bildning".

Utom denna skola har Sorabji-familjen äfven grundat tre andra: en där flickor uteslutande från deras eget folk undervisas mot en viss årlig afgift; en för unga muhammedanska flickor, hvilkas föräldrar icke vilja tillåta dem att bevista en skola, där barn af olika folkstammar undervisas; och en för utbildande af lärarinnor; den senare är den enda normalskola af detta slag i Bombay distriktet.

Två af madame Sorabjis döttrar äro hennes medhjälparinnor. En af dem, Miss Jean, besökte detta

land år 1893 och talade då vid den religiösa kongressen som hölls i Chicago. Det är öfverflödigt att säga, att hon talade till kristendomens och de kristna missionärernas försvar. Det är att märka, att hon var den enda hindu, som där uppträdde som representant för Indiens kristna folk, och hon gjorde på alla närvarande ett djupt intryck genom sin glödande skildring af hvad kristendomen uträttat i hennes hemland. Miss Susie Sorabji, den andra af moderns medhjälparinnor, har också besökt Amerika för att samla medel för deras läroanstalter i Poona. Med värdighet och behag uppträdde denna Indiens dotter och skildrade med entusiasm hvad hennes föräldrar uträttat och det arbete hennes moder nu ensam fortsatte; hon vann många vänner och gynnare både här och i England. En dotter är gift och bosatt i England. Den yngsta dottern är en framstående läkare och har utmärkt sig som kirurg. Hon behandlar endast kvinnliga patienter. Äfven hon är en varm kristen och har gjort sitt land stor heder.

Måhända har ingen af döttrarna så utmärkt sig för en ovanlig intelligens som Miss Cornelia, hvilken vid sexton års ålder blef student vid Dekkan College, den enda kvinnliga eleven bland mer än 300 studerande. Hon betraktades af sina manliga kamrater som en inkräktare på ett förbjudet område, men då hon med tålmod bar deras uppfåg och förtretligheter samt vid hvarje examen vann den högsta utmärkelsen, så tystnade "dvärgalåten efterhand". Hon stod vid afslutningen af sin studietid högst af alla de stude-

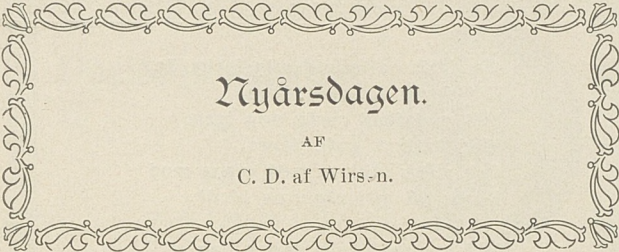
rande och kallades därpå som professor i engelska språket och literaturen till Gujerat College i Ahmedabad. Hon var då endast 21 år gammal, och nu fick man i det konservativa Poona bevittna det sällsynta skådespelet af en ung hinduisk flicka, som höll föreläsningar för en klass af män, hvilka med respekt lyssnade till hennes ord. Någon tid därefter reste hon till England, där hon i Oxford studerade lagfarenhet samt graduerade med de högsta betyg. Hennes essay öfver "romersk lag" förklarades vara det utmärktaste i detta afseende som någonsin varit uppläst vid detta gamla universitet. Hon har i en af de förnämsta månadsskrifterna i Amerika diskuterat åtskilliga sociologiska frågor, såsom "Barnäktenskap" och "Indiska änkors inträde i nytt äktenskap". Hon säger där bland annat dessa ord: "De som vilja hjälpa Indien hafva att lära sig, huru de skola utveckla hvad som är ädlast och bäst inom detta land i stället för att reproducera en urblekt och ensidig kopia af sig själfva" samt "bristen på moraliskt mod är Indiens olycka; detta land trånar efter en moralisk krycka för att kunna gå med tillhjälp af denna; och äfven om denna krycka kunde fås, är det osäkert huruvida Indien ville använda den".

Dessa yttranden visa hvilka möjligheter, som den hinduiska kvinnan kan åstadkomma, då hon blifvit frigjord från fördomarnes band. Hon är fullt lika mäktigt att tillägna sig bildning som någon af hennes europeiska och amerikanska systrar, och hennes räddning, likasom deras, ligger i kristendomens frigörande

makt. Den har omskapat hvarje land, där den vunnit fotfäste, och den skall omskapa Indien. Då skola kvinnans bojer krossas, och hon skall intaga sin plats som hemmets stjärna, ja som dess värmande sol. Sådana kvinnor som en pundita Ramabai och en madame Sorabji och hennes döttrar utgöra en heder för Indien. På dem kunna dessa skaldens ord med all rätt tillämpas:

“Hvarje själ, som längtan bränner
Till hvad ädelt är och sant,
Bär uti sitt djup och känner
Evighetens underpant.”

Nyårsdagen.

AF

C. D. af Wirs.-n.

tt år af ljus och skugga flytt,
Ett år af många skiften,
Ett annat år har åter grytt
Och jag är närmre griften,
Men är jag därför närmre dig?
O Herre Jesu, pröfva mig!

Allt timligt varar ganska kort,
Här ges ej ro, ej hvila;
Som skuggan gå vi själfve bort
Och våra dagar ila.
Blott om i dig jag grundad står,
Mig ingen tidens växling när.

Ett år har flytt. Jag mycket haft
Att glädjas åt och sörja.
Att nu, i lust och nöd, få kraft,
Hur skall jag året börja?
Jag börja vill i Jesu namn,
Jag flyr till Jesu öppna famn.

Blif du min fasta borg, min staf,
Min sköld, som mig betäcker!
Du, som ej bryter röet af,
Ej tärda veken släcker,
Förnyad håg, förnyadt lif
Med detta nya år mig gif!

Om kött och värld mig locka än
Till forna fångenskapen,
Till motstånd rusta mig igen
Med Andans goda vapen,
Och stärk alltmer mitt svaga mod
I tron på ditt utgjutna blod!

Vid hvarje hjärta denna dag
Du står och klappar åter.
Kom in, kom in, och gör att jag
Mig helt dig öfverläter;
Då får jag lugn i lust och nöd,
Då är jag trygg i lif och död.

Ett år har gått, ett år går in.
Ho vet, hvad året gifver?
Men om du tar min hand i din,
Jag ej förfärad blifver.
I Jesu namn framåt jag går,
Välsigne han mitt nya år!

Världens skönaste
ros.

AF

Wm. Lundin.

Det var en gång en drottning. Hon var så skön, så älsklig och from. Hon tyckte om det sköna för — dess egen skull. Älsklig ville hon vara för — andras skull. Ett fromt hjärta önskade hon äga för — evighetens skull.

Ofta gick hon ut i tidig morgon, för att höra fåglarnes sång i furuskogen.

Mången stilla kväll satt hon ensam i den undan-gömda grottan och lyssnade till muntra bäcken, som då spelade för henne på naturens sköna harpa. Mest af allt älskade hon dock blomstergården omkring slot-tet. Där såg man henne ofta vandra, och en dag, då hon stod och betraktade de många olika rosenstånden, tänkte hon för sig själf: Hvar finnes *världens skönaste ros*? Hon ville ha svar på den frågan och därför sände hon bud till alla delar af sitt rike, att hvem som ville fick vara med i täflingen, och priset skulle den få, som kunde visa drottningen den skönaste bland rosor.

Nu var den afgörande dagen inne. Den stora tron-salen i slottet var full af folk. Drottningen inträdde åtföljd af en vis och ärevördig man, som skulle afgöra hvilken den lycklige var.

Först uppträdde en man; han såg ut som en konstnär och snillet lyste fram ur hans blickar. Han visade drottningen en ros målad på en fin duk och sade: "Här se vi — *de sköna konsternas ros.*" Hon rodnade då hon såg den och tänkte: "Måhända den är skönast af alla."

Därefter kom en landtman fram. "Naturen," sade han, "är skönare än konsten," och höll upp en glasskifva på hvilken den kalla natten hade tryckt en vacker ros. Drottningen förvånades, då hon betraktade — *vinternattens ros* omgifven som den tycktes vara af gnistrande ädelstenar. Hon undrade om den skulle taga skönhetsens pris.

Så framträdde en moder med ett barn på armen. Drottningen log åt *den älskliga barndomens ros*, som blossade så skönt på den lilles läppar. Aek, barn-domrosen, kanhända den är skönast af alla på jorden.

Nu steg den gamle biskopen fram. "Den skönaste rosen," yttrade han, "såg jag framför Herrens altare. Där böjde sig, i helig andakt, en skara jungfrur. En af dem såg med själens fulla renhet upp till Gud, hennes anlete var som en ängels anlete, på kinden blommade — *den oskuldsfulla ungdomens ros.* Skönare ros skådar icke mänskligt öga i tiden." Djupt rörd blef drottningen vid dessa ord, hon kom ihåg

sin egen svunna vartid och tänkte: "Den rosen är nog skönast af alla."

Så kom där en sörjande änka med tärda drag. Hon drog sorgefloret åt sidan och under det hon, med darrande hand, höll fram en underbar ros, sade hon: "Här hafva vi *sorgernas hvita ros*, som jag hämtat från de käras grafkulle. Finnes någon så skön som den?" Stora tårar runno på drottningens kind, då hon såg denna älskliga ros och hon suckade i sitt hjärta: "Sorgens ros är en helig ros — hvar finns den som är skönare?"

Då trädde en hjälte fram, från stridens fält. Han pekade på sina sår och yttrade: "Skönare än alla är *fosterlands-kärlekens ros*. Hon är lika röd som blodet från de slagna hjältar och växer på den torfva, som hörde svärden klinga på stridens dag." Drottningen kände det så underbart vid tanken på den modige krigaren, och hon tänkte: kanske den rosen är skönast.

Sist af alla kom där en liten gosse. Drottningen förundrades; ty det var hennes egen son, och hon visste icke om att han skulle vara med. Han visade en bibel med vackra silfverspännen och sade: "Mamma; jag har läst om *Sarons blomma* — *dalarnas lilja* — utkorad bland många tusen. Männe icke den är skönast utaf alla." Det gick ett rosenskimmer öfver drottningens anlete, då hon blickade på den öppna bibeln och hon tyckte sig se Jesus under bilden af Sarons sköna ros.

Den ärevördige mannen vid drottningens sida reste sig nu. Hans namn var *den fromma visheten*. Han skulle afgöra hvem som hade vunnit.

Det hördes ett sorl i den stora salen och alla undrade hvem den lycklige kunde vara.

Först vände sig visheten till konstnären och sade: "Underbar i sanning är *de sköna konsternas ros*, men — det finns intet lif i den."

"Härlig att skåda är *vinternattens ros*," sade han till landtmannen, "men — den är så kall, och värmer du den så gråter den först och sedan dör den."

"Du moder med ditt barn på armen: "Ljuflig är nog *den älskliga barndomens ros*; men — det är blott en mänsklig blomma."

Till biskopen sade han: "Skön är *den oskuldsfulla ungdomens ros*; men — den försvinner snart och vårtiden i lifvet kommer aldrig igen. En ros är skönare, du borde hafva vetat det."

"Och du änka med de tärda dragen, välsignad vare *sorgernas hvita ros*, som växer i den vigda jorden; men — ack — den faller af och vissnar i tidens längd."

"O, modige hjälte från stridens fält, beundransvärd är nog *fosterlands-kärlekens ros*, om den hafva skalderna ofta sjungit; men en finns som är skönare."

Så vände han sig till gossen, där han stod med den öppna bibeln, han såg på honom en stund, sedan knäppte han sina händer samman, lyfte upp sina

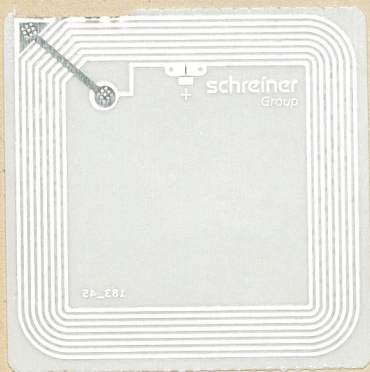
ögon mot himlen och sade: "*Sarons ros* är bäst ändå.
Jesus — Jesus är världens skönaste ros."

Då tog drottningen sin lille son i famnen och det hördes ett väldigt jubel i tronsalen. Då var täfningen slut och alla erkände att utslaget var rättvist. *Sarons ros var den skönaste af alla.*

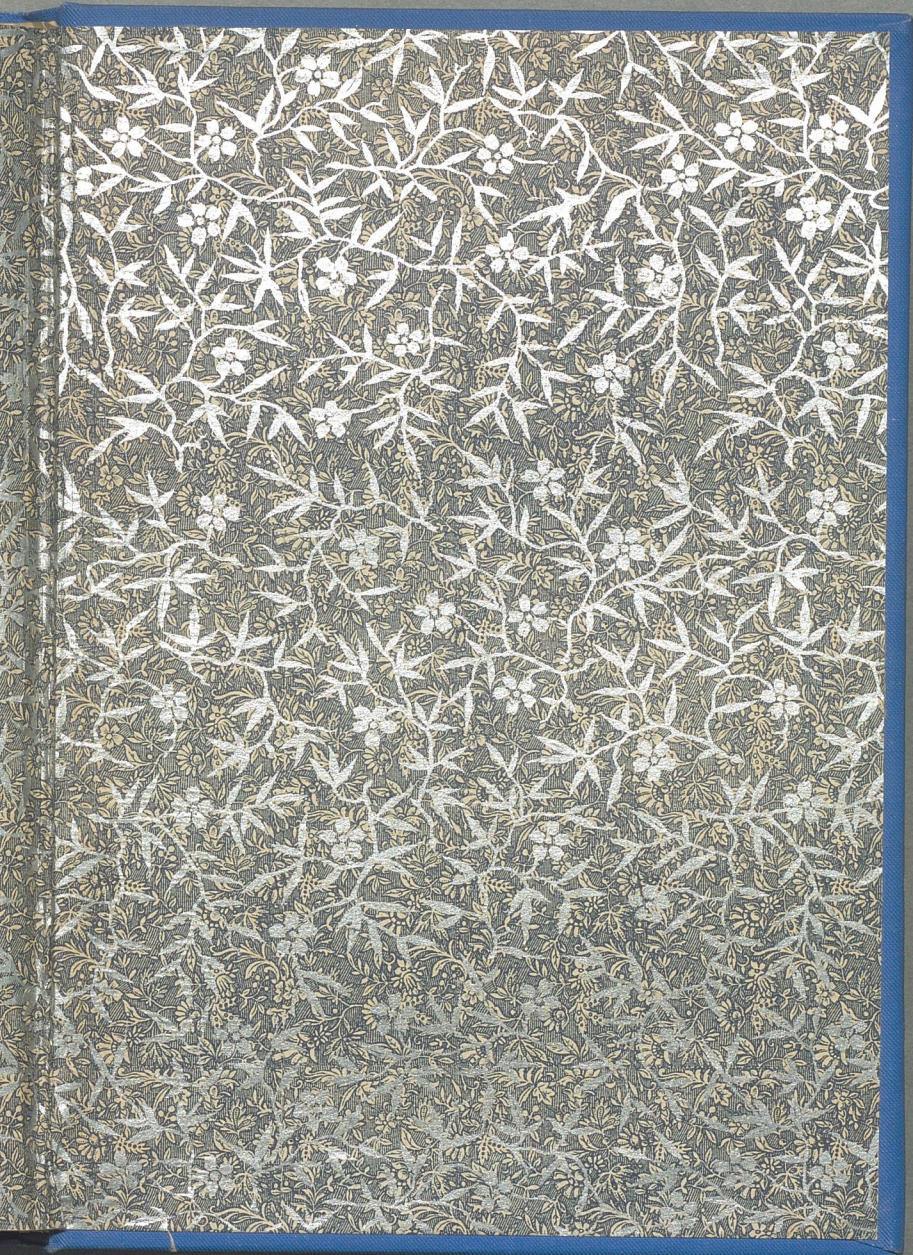

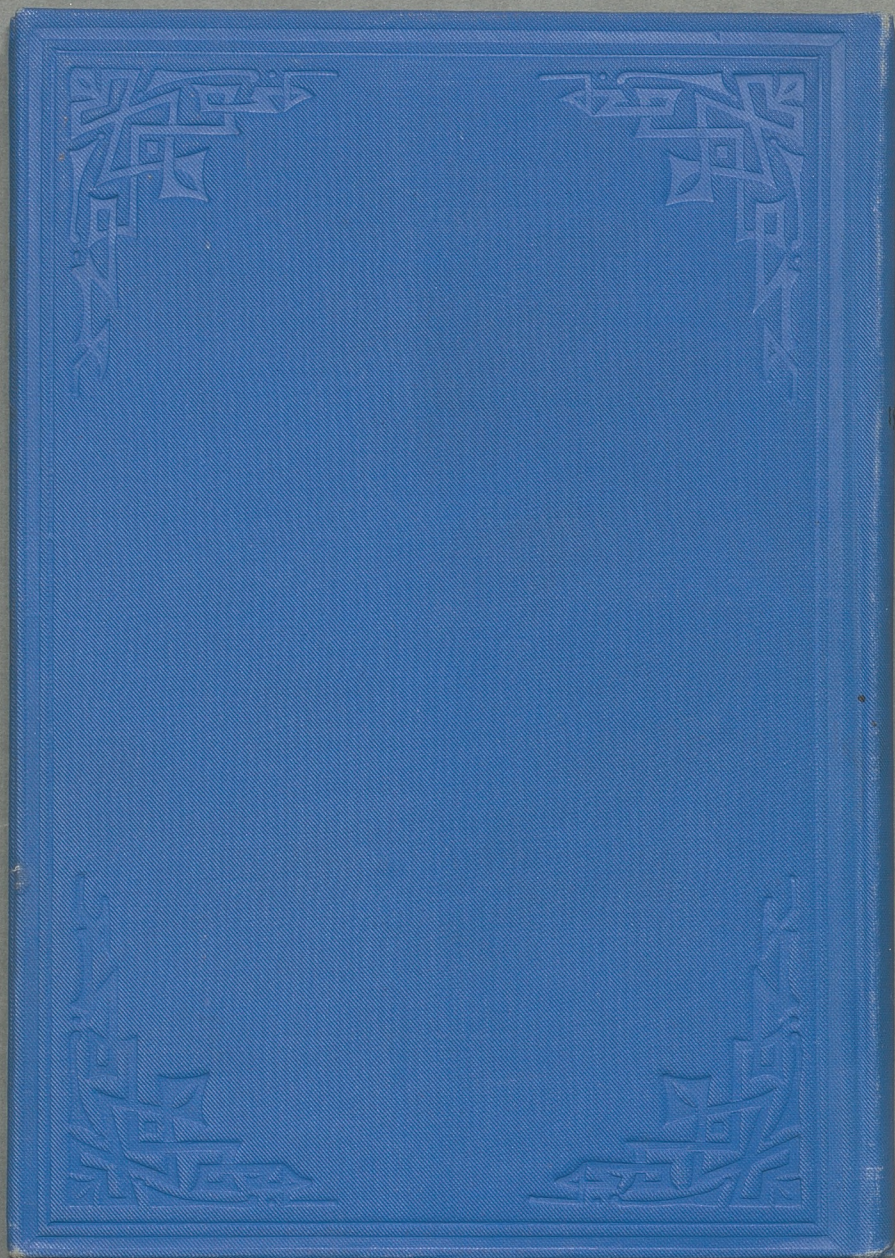
INNEHÅLL.

	Sid.
“Si, jag bådär eder stor glädje.” Titelpansch.	3
De vise männen. Pansch	5
“Och det vardt ljus.” Poem af Jacob Bonggren	6
“En man for ned från Jerusalem till Jeriko.” Af J. E. Hillberg. Med 5 panscher	14
Amerikas guvernörer. Af Ernst Skarstedt. Med 2 panscher	24
Chautauqua-institutionen. Af C. A. Seaberg. Med 6 panscher	31
Aldrig sviker tro. Poem af David Nyvall	32
Ett barndop på hafvet. Verklighetsbild från lifvet af Viola	42
Generalkonferensen i Los Angeles, Cal. Af A. N. Sorlin. Med 3 panscher	50
Immigrant-missionen i New York. Af C. Samuelson. Med 4 panscher	55
Lundastudenternas Amerika-tourné. Af C. E. Schmidt Storm. Poem af J. Th. Jacobson	60
Sverige på världsutställningen i St. Louis. Af A. Schön. Med 2 panscher	62
Hemkallade arbetare. Af Wm. Henschen. Med 13 porträtt	73
Vinterblommor. Poem af Otto Lundell	88
Metodistbilder. Af A. A. Med 17 panscher.....	89
Tonkonstens värde. Af Albert Ericson	107
Den nya psalmboken. Af A. E.	115
Utgående missionärer. Af Magna Höckert. Med 2 porträtt	119
Getsemane. Poem af Leonard Strömberg	123
Den märkvärdiga Sorabji-familjen i Indien. Af Jos. P—ll. Med 1 porträtt	130
Nyårsdagen. Poem af C. D. af Wirsén	137
Världens skönaste ros. Af Wm. Lundin	139

www.books2ebooks.eu